

George Parada
Mariusz Suliga
Krzysztof Mucha

10

Bronco5

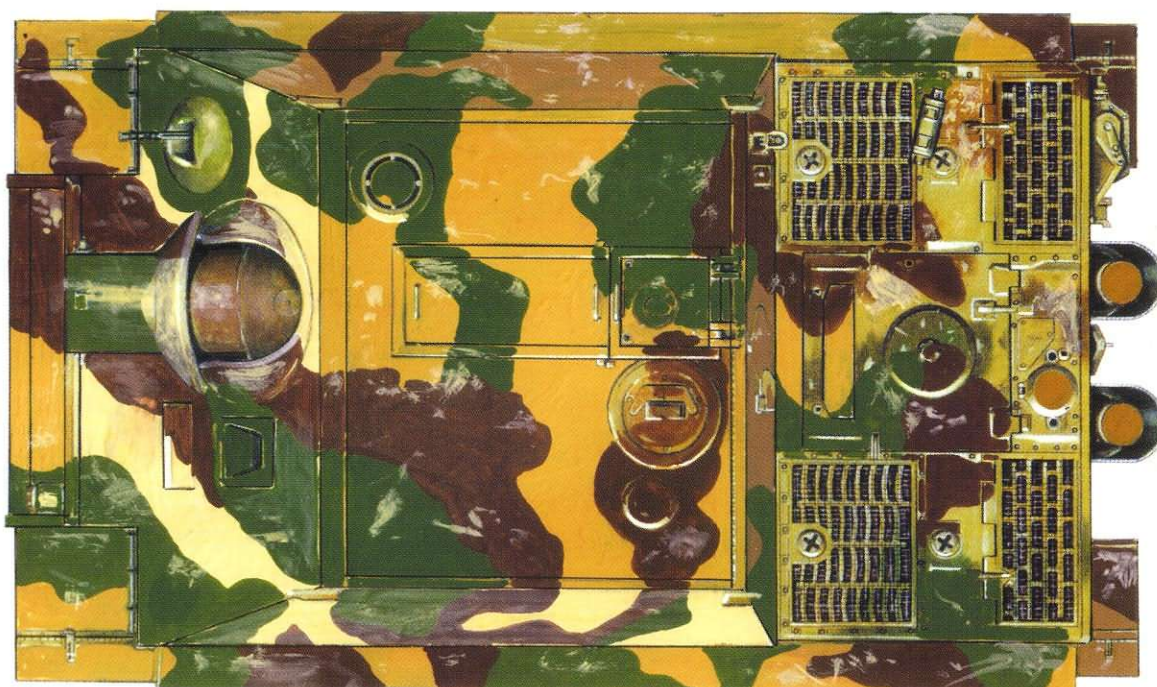
STURMTIGER

Brantt. 01.

KAGERO

CZĘŚCI FOTOTRAWIONE
PHOTOETCHED
POLISH-ENGLISH
PUBLICATION

Sturmtiger 1001 Kompania, Niemcy 1945 r.

Sturmtiger of 1001 Panzer Sturm mortar Company, Germany 1945.

STURMTIGER

HISTORIA KONSTRUKCJI

W czasie II Wojny Światowej Niemcy wyprodukowali dużą gamę specjalistycznych pojazdów opancerzonych takich jak Sturmpanzer – czołgi szturmowe. Były one używane jako ciężkie pojazdy wsparcia piechoty do walk w terenie zabudowanym oraz do zwalczania fortyfikacji. Pierwszym pojazdem tego typu był Sturmpanzer I Ausf. A oparty na dziale szturmowym Sturmgeschütz III i uzbrojony w 150 mm sIG – ciężkie działo piechoty. W roku 1942 zostały wyprodukowane 24 egz., które wzięły udział w walkach na froncie wschodnim (miedzy innymi podczas oblężenia Stalingradu). Następnym pojazdem po Sturmpanzer I Ausf. A był Sturmpanzer IV Brummbär (Sd.Kfz.166). Brummbär był oparty na średnim czołgu Panzerkampfwagen IV i był uzbrojony w 150 mm haubicę. Od 1943 r. do 1945 r. wyprodukowano 306 pojazdów i służyły one na wszystkich frontach. Najcięższym i najpotężniejszym pojazdem typu Sturmpanzer był Sturmtiger, który wszedł do służby w 1944 r. Sturmtiger był rezultatem prac nad podobnym projektem pojazdu – Sturmpanzer Bär.

Na początku maja 1942 roku powstał nowy projekt pojazdu Sturmpanzer Bär (Niedzwiedź) uzbrojonego w działo 305 mm umieszczone w nadbudówce zamontowanej na zmodyfikowanym podwoziu nowego w tym czasie czołgu ciężkiego Panzerkampfwagen VI Tiger. Nowy pojazd miał ważyć 120 ton. Ten nowy Sturmpanzer miał być napędzany przez 12 cylindrowy silnik Maybach HL

HISTORY OF CONSTRUCTION

During World War II, Germany produced a variety of specialized armored fighting vehicles, including Sturmpanzers – assault tanks. They were to be used as heavy infantry support vehicles in urban street warfare against buildings and in operations against heavily fortified defenses. The first was the Sturmpanzer I Ausf. A based on the Panzerkampfwagen III medium tank and armed with the 150mm sIG heavy infantry gun. All 24 built were produced in 1942 and saw service on the Eastern Front, including Stalingrad. The Sturmpanzer I Ausf. A was followed by the Sturmpanzer IV Brummbär, which was based on the Panzerkampfwagen IV medium tank and armed with a 150mm StuH (Sturmhaubitze) assault/attack howitzer. The 306 units produced from 1943 to 1945 saw service on all fronts. The heaviest and the most powerful of all Sturmpanzers was the Sturmtiger, which entered service in late 1944. This was the result of work done on a similar project – Sturmpanzer Bär.

In early May 1942, a new design of Sturmpanzer, the Bär (Bear) was created. It was to be armed with a 305mm gun mounted in the superstructure, based on the modified chassis of the then-new Panzerkampfwagen VI Tiger (Tiger I) heavy tank. The new vehicle was to weigh 120 tons. This new Sturmpanzer was to be powered by a 12-cylinder Maybach HL 230 P 30 engine producing 700hp. This would have allowed the vehicle to travel at a

Uszkodzony Sturmtiger porzucony przez załogę.
Damaged Sturmtiger abandoned by the crew.

230 P 30 o mocy 700 KM pozwalający poruszać się temu kolosowi z maksymalną prędkością 20 km/h. Bär miał być uzbrojony w sztywno zamontowane działo 305 mm KwK L/16 zainstalowane w nadbudówce zamontowanej na tyle pojazdu. Działo mogło być podnoszone tylko od 0 do 70 stopni i miało zasięg 10 500 metrów. Każdy pocisk ważył 350 kg i zawierał 50 kg ładunku wybuchowego. „Niedźwiedź” miał 8.2 metra długości, 4.1 metra szerokości i 3.5 metrów wysokości. Pancerz był zamontowany pod kątem i jego grubość wynosiła od 80 mm na bokach do 130 mm na przedzie kadłuba. Sturmpanzer Bär miał być obsługiwany przez 6 osobową załogę. Projekt nigdy nie opuścił stołów kreślarskich ale był znaczącym krokiem w kierunku rozwoju Sturmtigera.

Na jesieni 1942 roku pod wpływem ciężkich walk w Stalingradzie, koncepcja ciężkiego pojazdu wsparcia piechoty do walk w mieście nabrała dużej wagi. W tym czasie jedyny pojazd, który spełniał tę rolę był Sturmpanzer IV Brummbar a Sturmpanzer IV Brummbar znajdował się dopiero w fazie rozwojowej. Dnia 5 sierpnia 1943 r., zdecydowano aby zbudować zmodyfikowany czołg ciężki Panzerkampfwagen VI Tiger z 380 mm wyrzutnią rakiet (granatnik rakiety w nowej nadbudówce). Oryginalnie planowano uzbroić nowy pojazd w 210 mm haubicę ale nie była ona dostępna w tym czasie. Nowy pojazd otrzymał nazwę 38 cm RW61 auf Sturm (panzer) Mörser Tiger ale był także znany jako Sturmtiger, Sturmpanzer VI i Tiger-Mörser. Najbardziej popularna nazwa to STURMTIGER. Nowy pojazd miał podobną sylwetkę jak Sturmpanzer IV Brummbar ale wykorzystano cięższe podwozie i cięższe uzbrojenie. Alkett otrzymał rozkaz wyprodukowania pierwszego prototypu do początku października 1943 r. Dnia 20 października 1943 r., pierwszy prototyp Sturmtigera zaprezentowano Adolfowi Hitlerowi na poligonie w Arys (Orzysz) w Prusach Wschodnich. Prototyp był zbudowany na Tygrysie (średni model) z kołami jezdnyymi wyposażonymi w gumowe bandażę i posiadał nadbudówkę wykonaną z odlewanych płyt stalowych (miękką stal). Pojazd został poddany testom a następnie zatwierdzono go do produkcji. W kwietniu 1944 r. zdecydowano o rozpoczęciu produkcji i użyciu uszkodzonych i przeznaczonych na złom czołgów Tiger (późny

maximum speed of approximately 20km/h [12 mph]. Bär was to be armed with a rigidly-mounted 305mm KwK L/16 gun installed in an armored superstructure in the back of the hull. The main gun could only be elevated from 0 to 70 degrees and had a range of 10,500 meters [11,400 yards]. Each 305mm round weighed 350kg [770 pounds] and carried a 50kg [110 pound] charge. Bär was to be 8.2 meters [26.7 feet] long, 4.1 meters [13.65 feet] wide and 3.5 meters [11.4 feet] high. Armor was sloped and protection ranged from 80mm on the sides to 130mm at the front. Sturmpanzer Bär was to be operated by a crew of six. The project never left the drawing board, but was a step in the development of the Sturmtiger.

In the autumn of 1942, under the influence of heavy fighting in Stalingrad, the concept of a heavy infantry support vehicle designed for street fighting was revived. At the time, the only vehicle that fulfilled the role was the Sturmpanzer IV Brummbar, while Sturmpanzer IV Brummbar was still under development. The Sturmtiger was originally to be armed with a 210mm howitzer, but it was not available at the time. On August 5th, 1943, it was decided to mount a modified Tiger I heavy tank with a 380mm rocket launcher/mortar installed in a new superstructure. The new vehicle received the designation of 38cm RW61 auf Sturm(panzer)mörser Tiger, but it was also known as Sturmtiger, Sturmpanzer VI and Tiger-Mörser. The most common designation used was Sturmtiger – Assault Tiger.

The new vehicle was similar in layout and role to the Brummbar, but it used a heavier chassis and mounted heavier armament. Alkett was ordered to produce the first prototype by early October 1943. On October 20th, 1943, the first prototype Sturmtiger was presented to Adolf Hitler at the training facilities at Arys (Orzysz) in East Prussia. This prototype was based on a mid-production Tiger I (rubber road wheels) and had the superstructure made of iron armor plates (soft steel). It was extensively tested and, in April 1944, production was approved. Retired or battle-damaged late-model Tiger Is (with steel-rimmed road wheels) were to be used instead of newly-built Tigers. From August to December 1944, Alkett completed only 18 Sturmtigers (chassis numbers 250043 to 251174).

Amerykańscy żołnierze oglądają uszkodzonego i porzuconego przez własną załogę Sturmtigera.

American soldiers inspecting damaged and abandoned by its crew Sturmtiger.

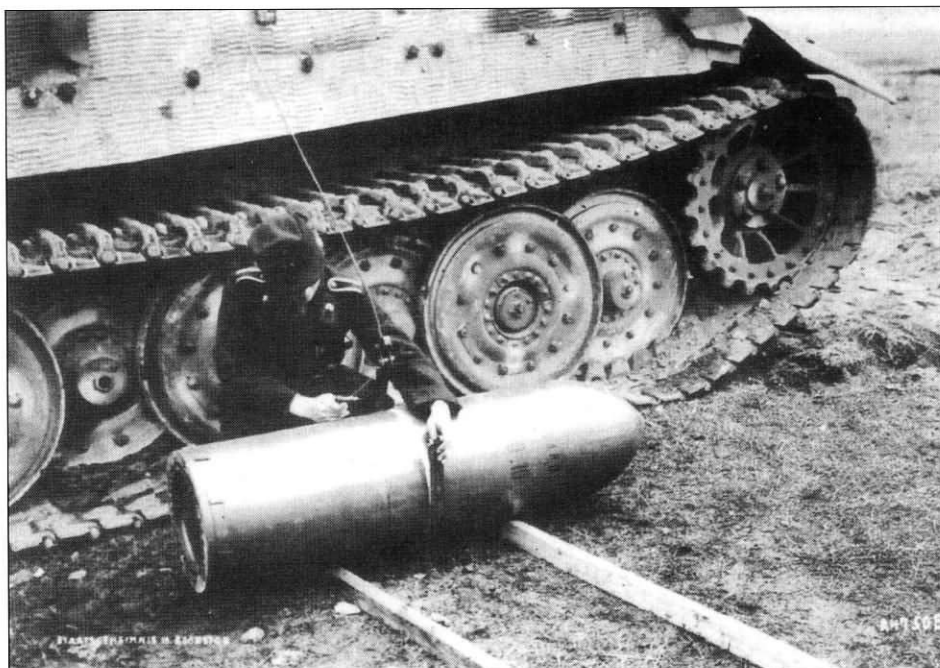
model ze stalowymi kołami jezdnyymi) zamiast nowych czołgów. Od sierpnia do grudnia 1944 r., Alkett wyprodukował 18 egz. Sturmtiger (numery podwozia 250043 do 251174). 10 wykończono we wrześniu a 8 w grudniu 1944 r. Oryginalny plan produkcji z 1943 r. zakładał produkcję 10 pojazdów na miesiąc co nigdy się nie udało.

Nowy pojazd był oparty na późnym modelu czołgu Panzerkampfwagen VI Tiger. Wanna i zawieszenie pozostały niezmienione ale przód kadłuba został przycięty tak aby zamontować nową, pudełkową nadbudówkę. Sturmtiger posiadał ten sam silnik co Tygrys – 700 konny 12-cylindrowy silnik Maybach HL 230 P 45 ze skrzynią biegów Maybach OLVAR OG 401216A (8 do przodu i 4 do tyłu). Pojazd miał zasięg 120 km i mógł poruszać się z maksymalną prędkością 37.5 km/h. Zużycie paliwa wynosiło 450 litrów na 100 km a zbiornik paliwa miał pojemność 540 litrów. W porównaniu do czołgu Tygrys, Sturmtiger miał długość 6.28 m (Tygrys 8.45 m), szerokość 3.70 m (Tygrys 3.70 m) i wysokość 2.85 m bez dźwigu i 3.46 m z dźwigiem (Tygrys 2.93 m). Był także cięższy gdyż jego waga wynosiła 65 ton a Tygrysa 57 ton. Ciężko opancerzona nadbudówka ze 150 mm przednią płytą i 80 mm płytami bocznymi była zamontowana na przedzie wanny i kadłuba. Nadbudówki, które stanowiły przedział bojowy i miejsce montażu uzbrojenia były produkowane przez Brandenburger Eisenwerke. Alkett przerabiał rozbite Tygrysy i wtedy całe pojazdy były składane w zakładzie w Berlin-Spandau.

Sturmtiger był uzbrojony w krótkolufową wyrzutnię rakiet (granatnik rakietowy 38 cm Raketenwerfer 61 L/5.4) ładowany

meters long (Tiger 8.45 meters), 3.70 meters wide (Tiger 3.70 meters) and 2.85 meters high without crane and 3.46 meters with crane (Tiger 2.93 meters). At 65 tons, it was also eight tons heavier than the 57-ton Tiger. A heavily-armored superstructure, with 150mm frontal plate and 80mm side plates, was mounted in the front of the hull. Brandenburger Eisenwerke manufactured the new superstructure, which housed the armament and fighting compartment. Alkett converted the Tigers and completed assembly at its Berlin-Spandau plant.

The Sturmtiger was armed with a short-barreled 38cm Raketenwerfer 61 L/5.4, breech-loading rocket launcher/mortar. The RW 61 launcher fired short-range (4,600 to

Fotografia przedstawia załadunek pocisku rakietowego do Sturmtigera.

Photograph showing the procedure of loading Sturmtiger's ammunition.

Ten were completed in September and eight in December of 1944. Original production plans from 1943 called for 10 vehicles per month, but this requirement was never met.

The new vehicle was based on the late model Tiger I. The hull and suspension were not altered, but the superstructure front was cut to accommodate the new boxy superstructure. Sturmtiger used the same engine as the Tiger – a 700hp 12-cylinder Maybach HL 230 P 45 – with a Maybach OLVAR OG 40 216A gearbox (8 forward and 4 reverse). The vehicle had a maximum range of 120km (74 miles) and could travel at a maximum speed of 37.5km/h (23 mph). Fuel consumption was 450 liters per 100km [1.8 US gallons per mile], while the fuel tank held 540 liters (140 US gallons). Compared to the regular Tiger tank, Sturmtiger was 6.28

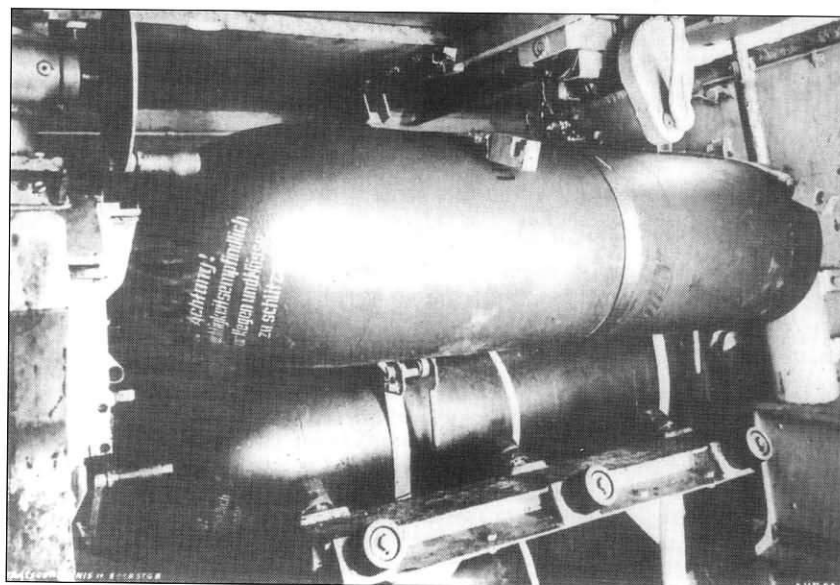
Załoga Sturmtigera podnosi pocisk przy pomocy dźwigu.
Crew of Sturmtiger is lifting the ammunition using the crane.

od zamka. Wyrzutnia RW 61 wyrzeliwała wybuchowe pociski wyposażone w napęd rakietowy o krótkim zasięgu (4 600 do 6 000 metrów). Wyrzutnia była wyposażona w dalmierz teleskopowy PaK Zielfernrohr 3 x 8. Stosowano dwa rodzaje amunicji: – wybuchowy Raketen Sprenggranate 4 581 (125 kg ładunku wybuchowego) i kumulacyjny Raketen Hohladungsgranate 4 582 do niszczenia fortyfikacji, który mógł przebić 2.5 m wzmocnionego stałą betonu. Główne uzbrojenie Sturmtigera było oryginalnie opracowane przez Rheinmetall-Borsig w Dusseldorf z wyrzutni pocisków głębinowych do walki z okrętami podwodnymi opracowanej dla Kriegsmarine. Główne uzbrojenie mogło być przesuwane ręcznie na linii horyzontalnej 10 stopni w lewo i w prawo, a mogło być podnoszone od 0 do 65 (do maximum 85) stopni. Wyrzutnia miała siłę odrzutu około 30 do 40 ton. Najbardziej interesującą częścią wyrzutni była droga wylotowa gazów z wyrzuczonego pocisku. Gazy z rakiet nie mogły dostać się do przedziału bojowego więc były wypychane przez szyby wentylacyjne umieszczone wokół lufy. W rezultacie pojazd musiał zmieniać pozycję po każdym strzale ponieważ opary pozostałe po pocisku wskazywały wrogowi pozycję Sturmtigera. Lufa wyrzutni była później zamontowana ze stalowym pierścieniem (dla przeciwwagi) aby ułatwić podnoszenie i celowanie. Sturmtiger mógł zniszczyć każdy budynek albo inny cel jednym strzałem ale miał maksymalny za-

6,000 meters, or 2,850 to 3,720 yards) high-explosive rocket-propelled projectiles. The launcher was fitted with a PaK Zielfernrohr 3 x 8 telescopic sight. Each projectile was almost 1.5m (five feet) long and weighed 345 to 351kg (759 to 772 pounds). Two types of ammunition were available – high-explosive Raketen Sprenggranate 4581 (with a 125kg, or 275 pound, explosive charge) and shaped-charge Raketen Hohladungsgranate 4 582 for use against fortifications. The shaped-charge round could penetrate up 2.5m (8 feet) of reinforced concrete. The Sturmtiger main armament was originally developed by Rheinmetall-Borsig in Dusseldorf from an anti-submarine depth charge launcher developed for the Kriegsmarine.

The main armament could be traversed by hand 10 degrees to the left and right and elevated from 0 to a maximum of 85 degrees. The launcher produced a recoil force of 30 to 40 tons. Perhaps the most unique feature of the launcher was the way rocket exhaust gasses were vented. These gasses could not be allowed to enter the fighting compartment, and the breech was not strong enough to resist them until the rocket left the barrel, so they were channeled through ventilation shafts around the barrel with numerous exit holes surrounding the muzzle. The result was a spectacular flash when the weapon was fired. Because of this, the Sturmtiger had to move after each shot because its position was revealed to the enemy. The launcher barrel was later fitted with a steel ring as a counterweight to improve elevation and aiming.

Sturmtiger could demolish any building or other target with a single shot, but it could carry only 14 rocket projectiles inside the superstructure. Twelve projectiles were stored in two stowage racks, one more in the launcher and another on the loading tray. Most vehicles carried

Pociski znajdują się już w przedziale bojowym.
Ammunition located in the fighting compartment.

Zdobyty Sturmtiger oglądany przez amerykańskich żołnierzy. Wiosna 1945r.

Captured Sturmtiger being inspected by American soldiers, Spring 1945.

pas 14 pocisków wewnątrz nadbudówki. Każdy pocisk miał prawie 1.50 m długości i ważył 345–351 kg. Dwanaście pocisków mocowano w sześciu zestawach uchwytów, jeden przewożono w lufie i jeden na wózku ładowniczym. Większość pojazdów miała tylko 13 pocisków bez jednego na wózku ładowniczym. Pojazd był wyposażony w ręczny dźwig zamontowany na tyle nadbudówki używany do ładowania amunicji i wyrzutni z pomocą całej pięcioosobowej załogi. Dźwig był rozkładany i chowany kiedy go nie używano. Dwuczęściowy prostokątny właz do ładowania znajdował się w dachu nadbudówki z szynami naprowadzającymi pod nim i wyciągarką do użytku przez ładowniczych. Ciekawym elementem nadbudówki był okrągły właz w tylnej płycie, który służył do ewakuacji załogi i miał zamontowany w sobie Nahverteidigungswaffe (90 mm NbK 39) system obrony pojazdu.

Załoga Sturmtigera składała się z dowódcy, działownego, ładowniczego, kierowcy i radiooperatora. Do bezpośredniej obrony pojazdu służył 7.92 mm karabin maszynowy MG34, który był zamontowany w kulistym jarzmie (Kugelblende) w grubej, przedniej płycie nadbudówki. Wewnątrz pojazdu przewożono 600 sztuk amunicji 7.92 mm. Także boczne płyty nadbudówki miały otwory strzelnicze dla pistoletów (do obrony pojazdu przy użyciu 9 mm pistoletu maszynowego MP przewożonego wewnątrz pojazdu z zapasem 384 sztuk amunicji). Sturmtiger był wyposażony w dziesięciowatowy odbiornik/nadajnik FuG5 i intercom do komunikacji wewnątrz pojazdu.

Po testach, prototyp Sturmtigera został przetransportowany 12 sierpnia 1944 r. do Pruszkowa i następnego dnia do Warszawy aby wzmocnić oddziały niemieckie walczące z powstańcami. Sturmtiger brał udział w walkach na Starówce i Mokotowie. Jeden z pocisków, który nie eksplodował znajduje się dzisiaj w Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie. 28 sierpnia, po debiucie w Polsce Sturmtiger powrócił do zakładów Alkett w Berlin-Spandau.

Sturmtigery wyposażały cztery Panzer Sturm-mörser Kompanie (PzStuMrKp) – 1000, 1001, 1002 i 1003, które walczyły głównie na froncie zachodnim. Każda kompa-

only 13 rounds, without the one on the loading tray. The vehicle was equipped with a hand-operated lifting crane mounted on the right rear of the superstructure. This was used to load projectiles into the vehicle and needed the entire crew of five to operate. The crane could be dismantled and stored when not in use. A two-piece rectangular loading hatch was located in the superstructure roof with guide rails below it and a winch to assist in moving rounds into and out of the storage racks and onto the loading tray. The rear section of the loading hatch was hinged at the rear and incorporated a 90mm NbK 39 Nahverteidigungswaffe, which was a breech-loading grenade launcher for close-in defense. This weapon had a 360-degree traverse and was intended for use in all late-war tanks, replacing externally-mounted smoke dischargers and grenade launchers. The round hatch in the rear wall of the superstructure provided crew entry and exit.

The crew was composed of the commander, gunner, loader, driver and radio-operator. For local defense, a 7.92mm MG34 machine gun was mounted in a ball mount (Kugelblende) in the thick front superstructure plate. Six hundred rounds of 7.92mm ammunition were stored. Also, the side superstructure plates had pistol ports for local defense using a 9mm MP submachine gun carried inside (with 384 rounds of ammunition). Sturmtiger was equipped with a FuG5 10 watt transmitter/receiver and intercom for crew communication.

After tests, the prototype Sturmtiger was transported on August 12th, 1944, to Pruszków, and the next day was moved to Warsaw to take part in the German attempt to contain the Polish Home Army's Warsaw Uprising. This Sturmtiger saw action in the Starowka and Mokotow districts of Warsaw. One of the projectiles, which failed to explode, is still on display in Muzeum Wojska Polskiego (Museum of the Polish Armed Forces) in Warsaw. On August 28th, after a successful debut, it was brought back to the Alkett plant in Berlin-Spandau.

Sturmtigers equipped three Panzer Sturm-mörser Kompanien (PzStuMrKp) – 1000, 1001 and 1002 – that served mainly on the Western Front. Each company was to be equipped with 14 Sturmtigers, but soon the number

nia miała posiadać 14 pojazdów ale prędko ilość tę zmniejszono do 4 w kompani (2 w plutonie). 13 sierpnia 1944 r. sformowano PzStuMrKp 1000 następnie we wrześniu PzStuMrKp 1001 i w październiku/listopadzie PzStuMrKp 1002. Pierwsza akcja z użyciem Sturmtygów miała miejsce w Warszawie kiedy od 19 sierpnia 1944 r., dwa pojazdy użyto przeciwko powstańcom. Była to także chyba jedyna akcja kiedy Sturmtygery były stosowane w swojej oryginalnie planowanej roli. PzStuMrKp 1000 i PzStuMrKp 1001 posiadając razem 7 pojazdów zostały wysłane na front zachodni aby wspomagać ofensywę w Ardenach. Następnie Sturmtygery brały udział w walkach głównie na froncie zachodnim, w obronie Rzeszy w 1945 r.

Wyprodukowano tylko 18 Sturmtygów i nie wpłynęły one na wynik wojny. Okazały się doskonałą bronią obronną ale były powolne i mechanicznie zawodne dlatego większość została porzucona lub zniszczona przez załogi po awarii pojazdu. Ciężkie opancerzenie Sturmtygów zmusiło wroga do niszczenia ich przez zmasowany ostrzał artyleryjski lub przez atak z powietrza. W styczniu 1945 r., jeden strzał oddany przez Sturmtygera z PzStuMrKp 1001 kompletnie zniszczył trzy amerykańskie czołgi M4 Sherman w wiosce, która była celem ostrzału Sturmtygera.

Dzisiaj można zobaczyć odrestaurowanego Sturmtygera (który został zdobyty przez US Army na początku 1945 r.) w „Auto & Technik Museum” w Sinsheim w Niemczech. Jeden egzemplarz zdobyty przez Armię Czerwoną w rejonie rzeki Elby w 1945 r. można zobaczyć w NIIBT Kubinka koło Moskwy, Rosja.

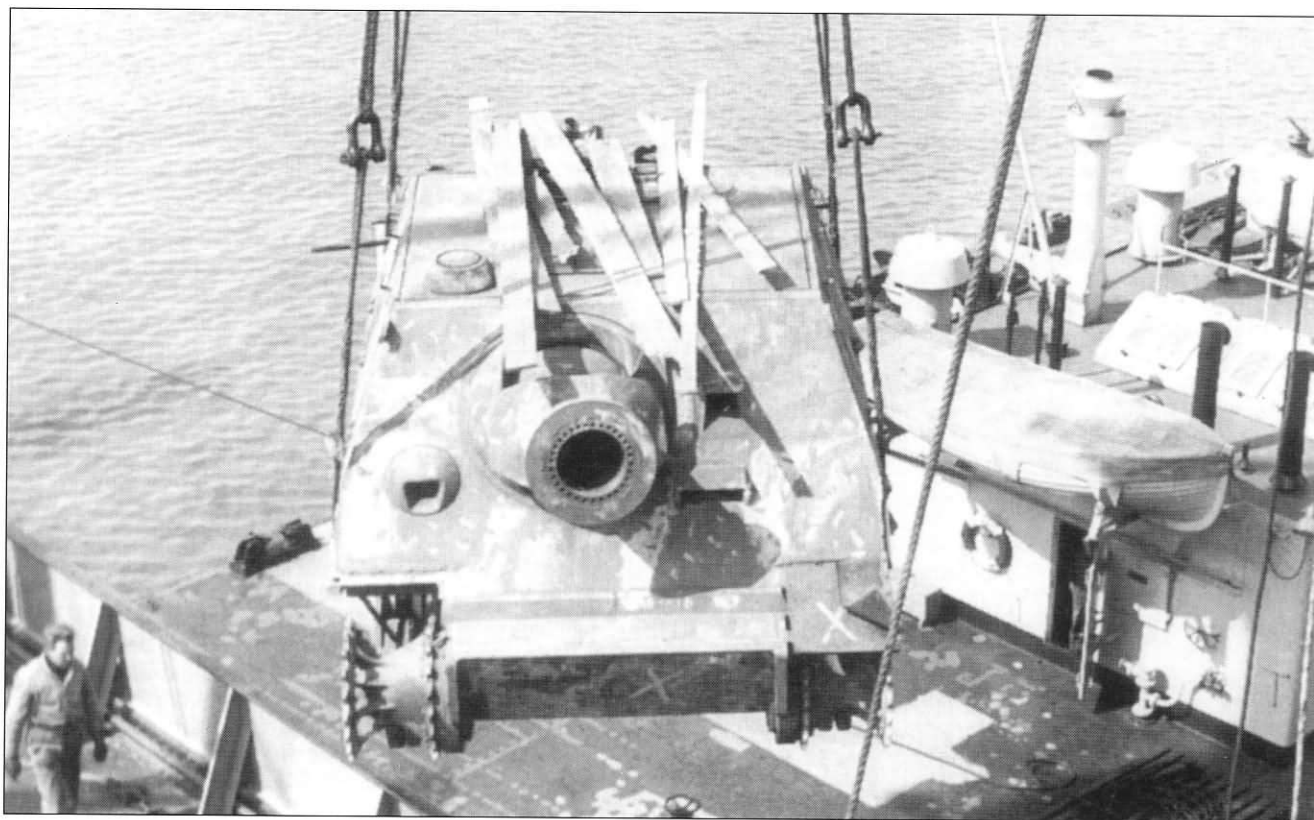
was reduced to four per company (two per platoon). On August 13th, 1944, PzStuMrKp 1000 was formed, followed PzStuMrKp 1001 in September and PzStuMrKp 1002 in October/November. The first action involving Sturmtygers was at Warsaw, when, starting on August 19th, 1944, two vehicles were used during the Warsaw Uprising. It was also probably the only action when Sturmtygers were used in their originally-intended role. PzStuMrKp 1000 and PzStuMrKp 1001, with a total of seven Sturmtygers, were sent to the Western Front to take part in the German offensive in the Ardennes. Following that, Sturmtygers saw combat mainly on the Western Front in the final defense of the Fatherland in 1945.

Only 18 Sturmtygers were produced, and they did not have any effect on the outcome of the war. In their limited use, Sturmtygers proved to be excellent defensive weapons but were slow and mechanically unreliable, and most were abandoned or destroyed by their crews after mechanical breakdown or because of fuel shortage. Their heavy armor protection forced the enemy to destroy them with heavy artillery bombardment or air attack. In January 1945, a single round from a PzStuMrKp 1001 Sturmtyger reportedly destroyed three American M-4 Sherman tanks located in a targeted village.

Today, a fully restored and operational Sturmtyger, captured by the US Army in early 1945, can be seen in the “Auto & Technik Museum” at Sinsheim, Germany. Another Sturmtyger, captured by the Red Army in the Elbe River area in 1945, can be seen at NIIBT Kubinka, outside Moscow, Russia.

George Parada

George Parada

STURMTIGER

Zdobyczny Sturmtyger w oryginalnym malowaniu ambush w trakcie załadunku na transportowiec. Egzemplarz ten trafi do Aberdeen a następnie powróci do Niemiec aby uzupełnić zbiory muzeum w Sinsheim.

Captured Sturmtyger in original Ambush type camouflage being loaded onto a transport ship.

This vehicle was transported to Aberdeen and was eventually returned to Germany ending up in the collection of museum in Sinsheim.

Sturmtiger — eksponat Auto und Technik Museum w Sinsheim.
Sturmtiger from the collection of Auto und Technik Museum in Sinsheim.

Inne ujęcie Sturmtigera — jednego z dwóch zachowanych egzemplarzy.
 Sturmtiger — one of two vehicles in the world.
 Plate located on the frontal plate forbids climbing onto the vehicle.

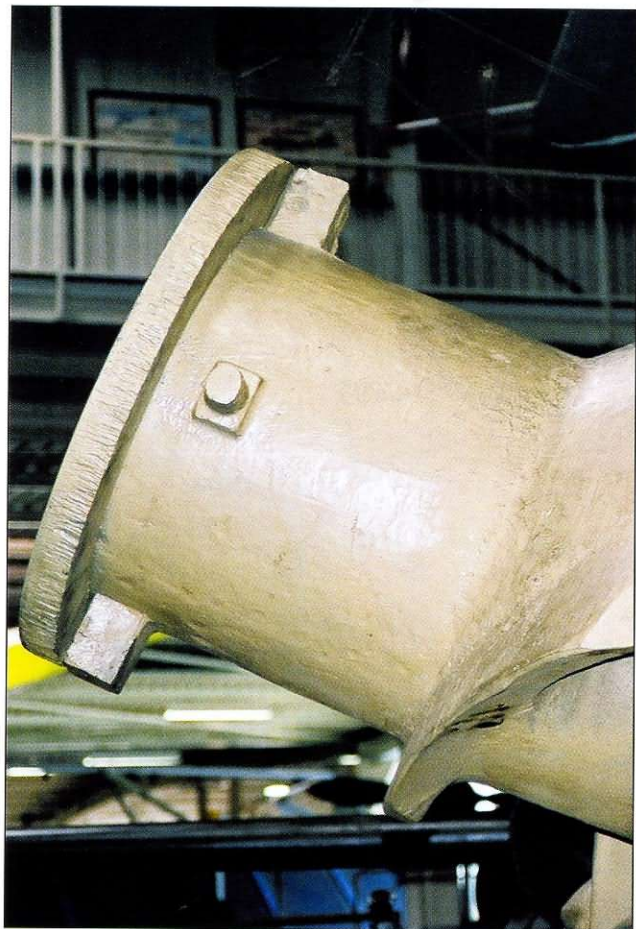

Moździerz 380 mm Raketenwerfer 61. Uwagę zwraca kołnierz wyważający lufę oraz uchwyty służące do demontażu moździerza.

380mm Raketenwerfer 61 mortar. Barrel fitted steel ring as a counterweight and mounts used to dismount the launcher.

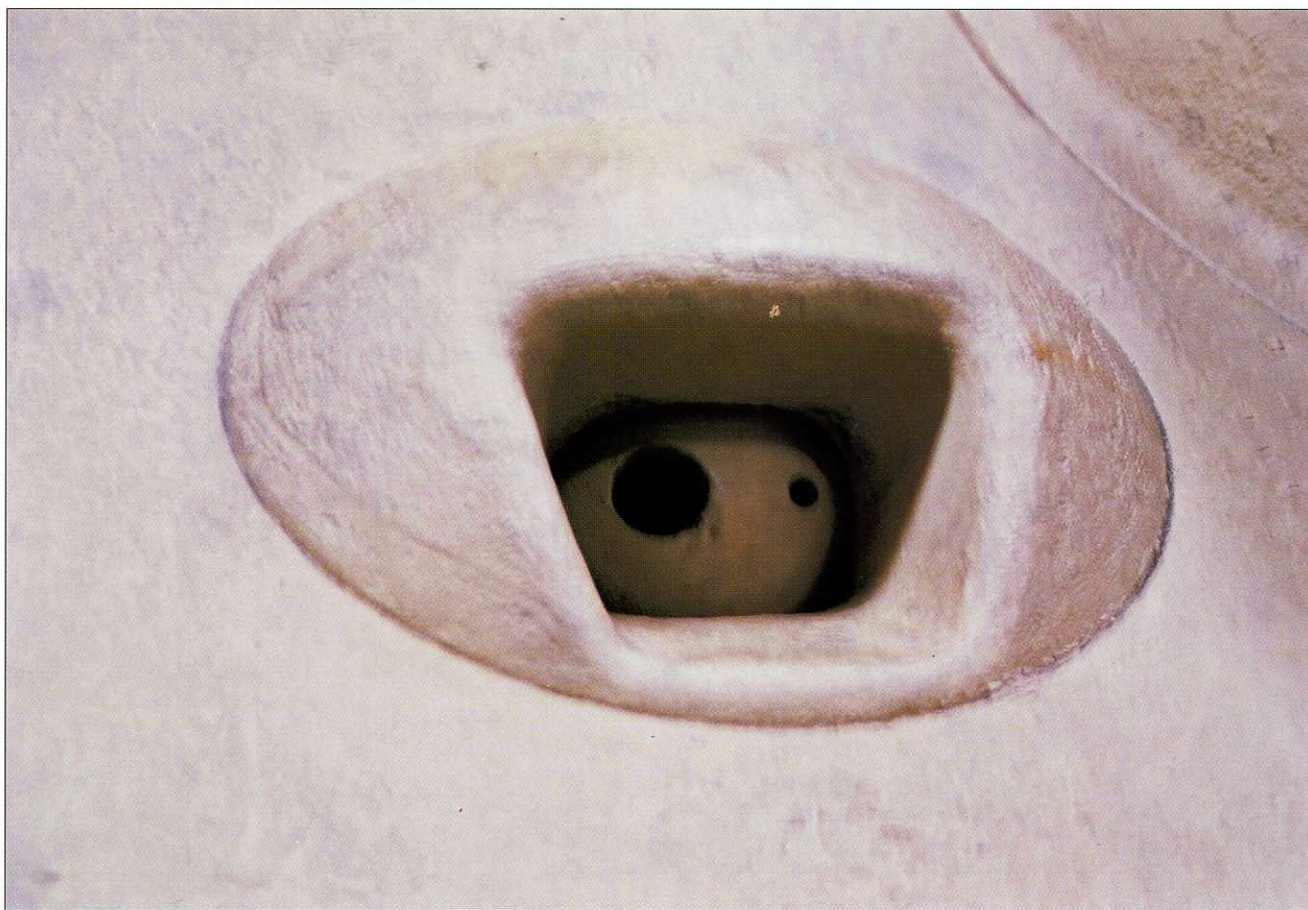
Lufa moździerza RW 61 — dobrze widoczne jarzmo, gwint
oraz kanały odprowadzające gazy prochowe odpalanych pocisków.
Barrel of RW 61 launcher with mantlet, rifled barrel and ventilation shafts.

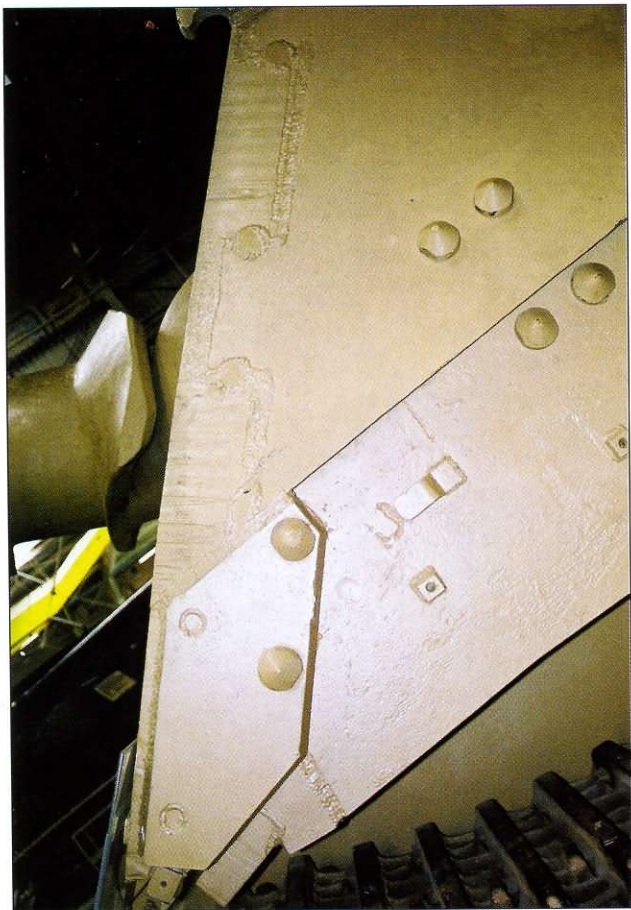
Płyta przednia 150 mm pancerza z dobrze widocznym otworem
na dalmierz PaK Zielfernrohr 3 x 8 i peryskopem kierowcy.
Frontal plate (150mm thick) with well visible opening
for PaK Zielfernrohr 3 x 8 gun sight and driver's periscope.

Oslona jarzma karabinu MG 34. Widok z przodu i z prawej strony.
MG 34 machine gun mantlet. Front and right side view.

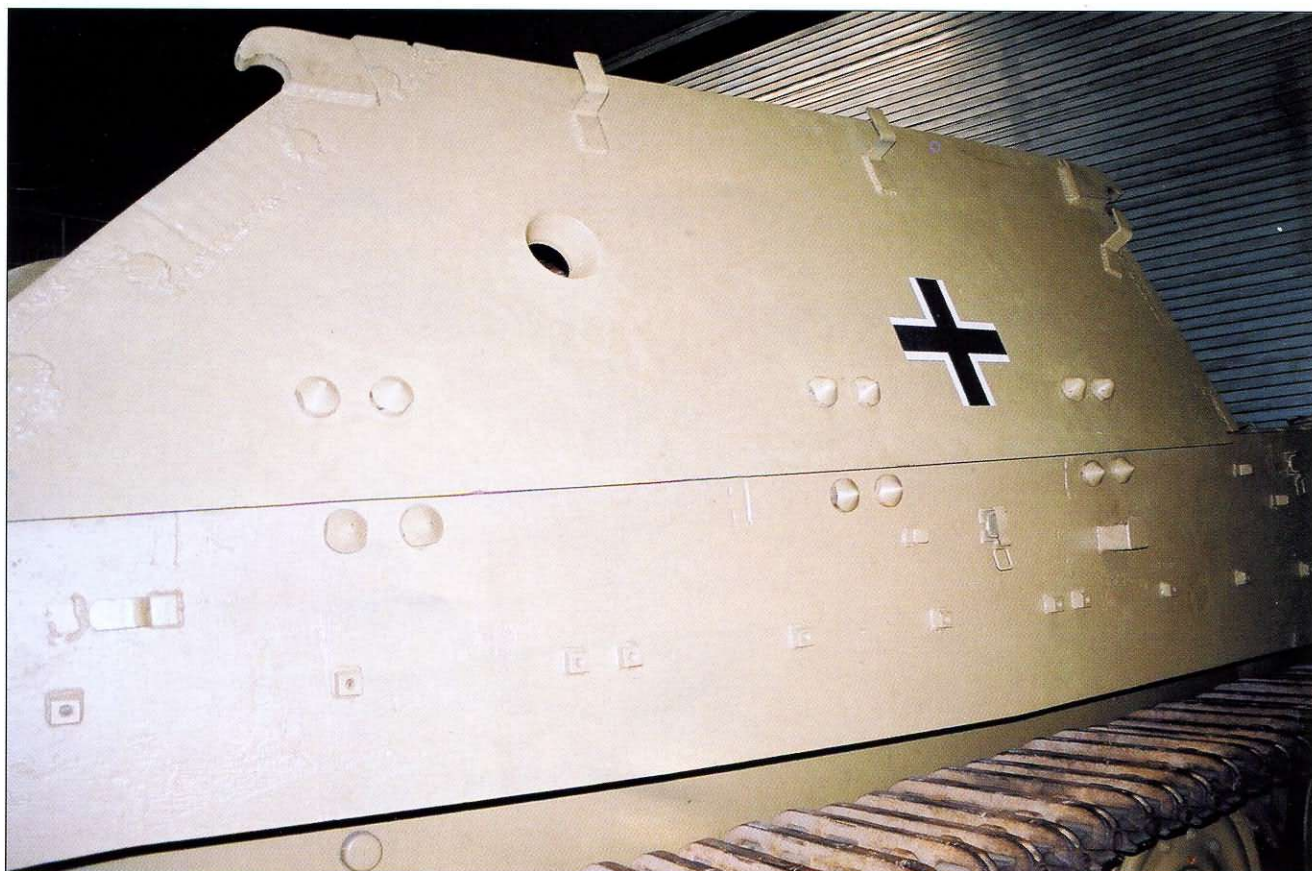
Szczegóły łączenia płyt przedziału bojowego.
Details of joints between fighting compartment plates.

Lewa płyta przedziału bojowego. Uwagę zwracają stożkowe łby śrub łączących nadbudówkę z kadłubem, hak do zdejmowania nadbudówki oraz otwór strzelniczy dla pistoletu MP.

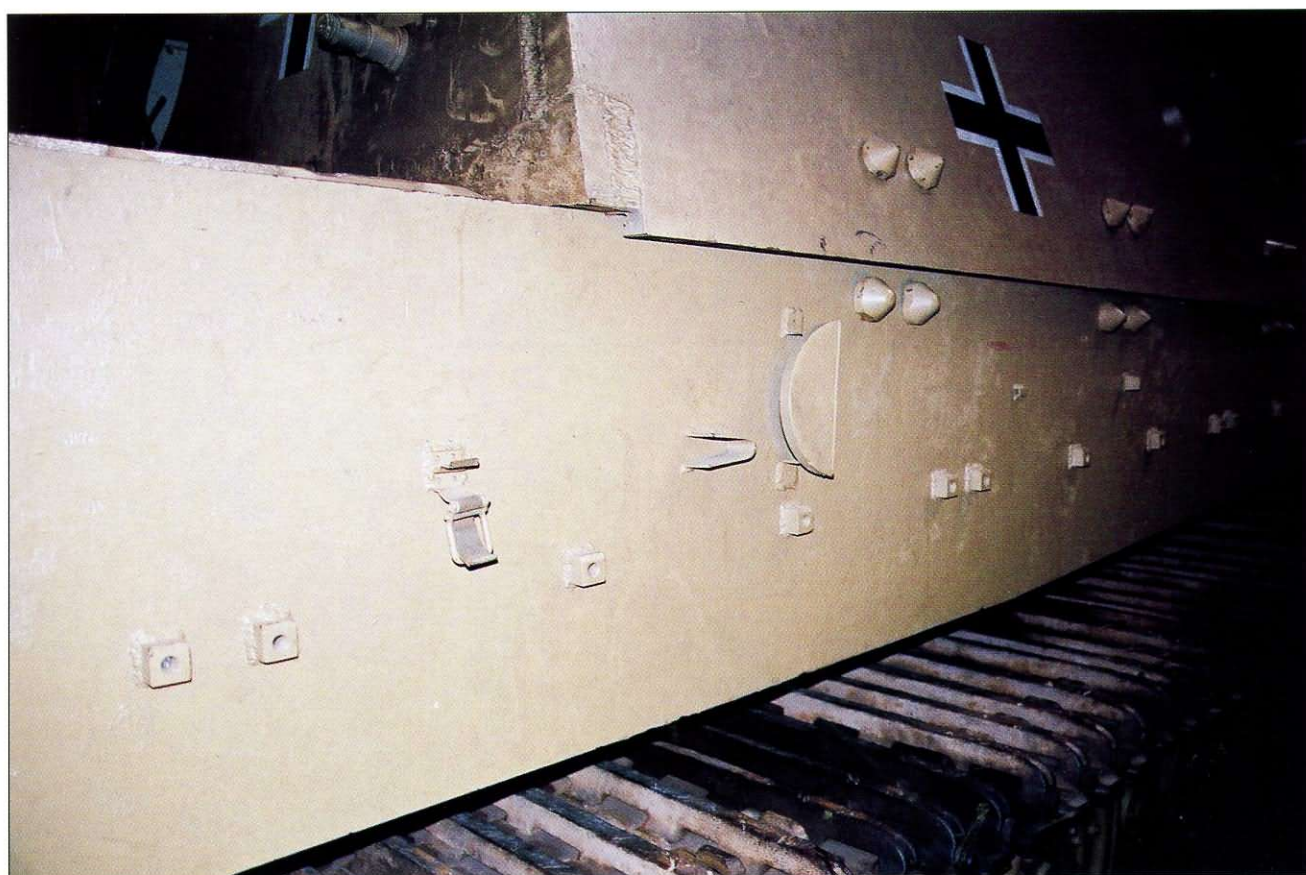
Left side plate of the fighting compartment. Visible are conical heads of bolts joining the superstructure with hull, lifting hook used to remove the superstructure and pistol port.

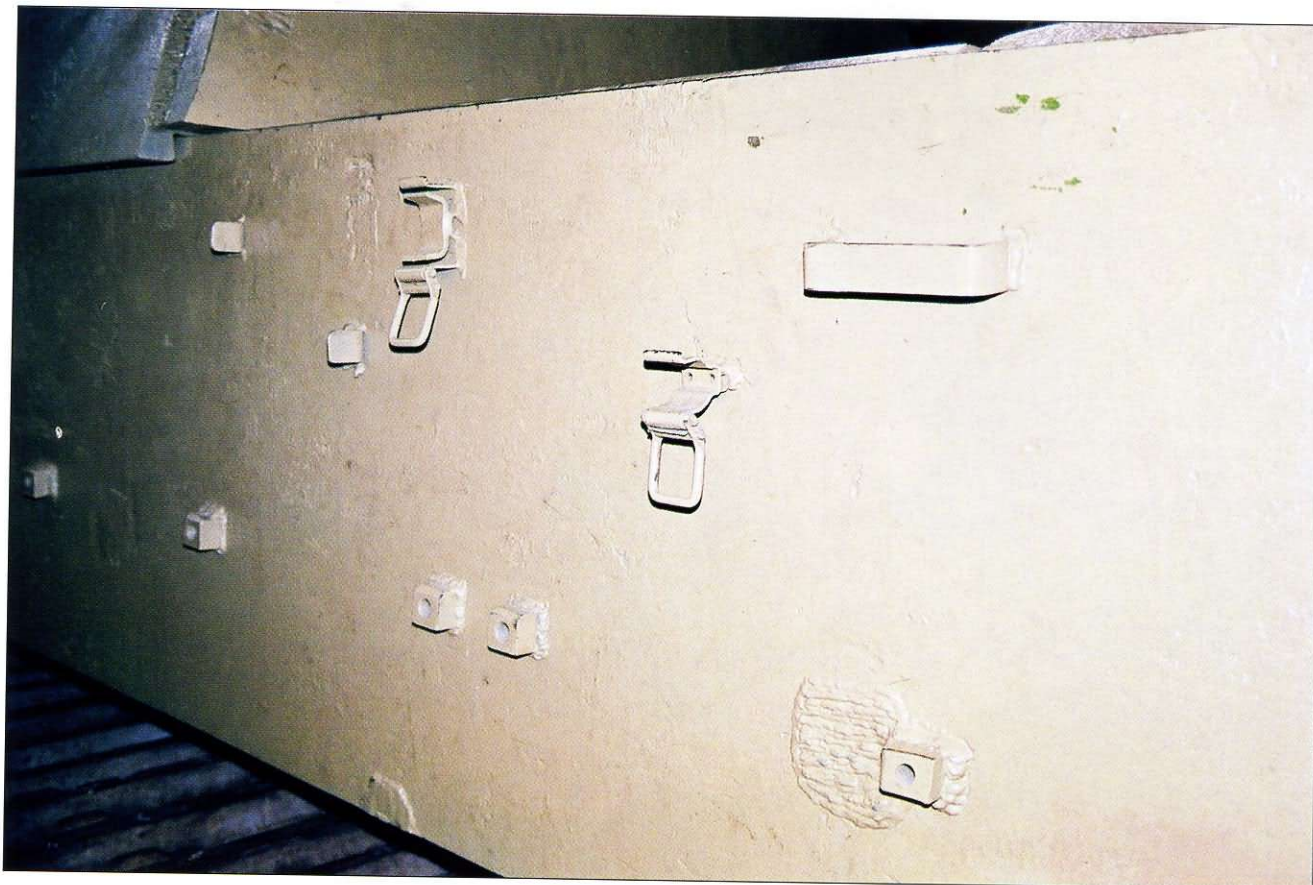

Łączenia płyt pancernych nadbudówki w zbliżeniu. Widoczne stożkowe łby śrub łączących płyty pancerne. Przednia płyta pancerna miała grubość 150 mm i była pochylona pod kątem 45 stopni. Boczne płyty miały pancerz 80 mm.

Close-up of superstructure armor plate joints. Visible are conical heads of bolts joining the plates. Frontal plate was 150mm thick and mounted at 45 degrees angle. Side plates were 80mm thick.

Lewa strona Sturmtigera. Widoczne zaczepy do mocowania narzędzi oraz przyspawane do pancerza kwadratowe nakładki, do których mocowano błotniki.

Sturmtiger — left side. Visible are mounts for tools and welded on square supports for fenders.

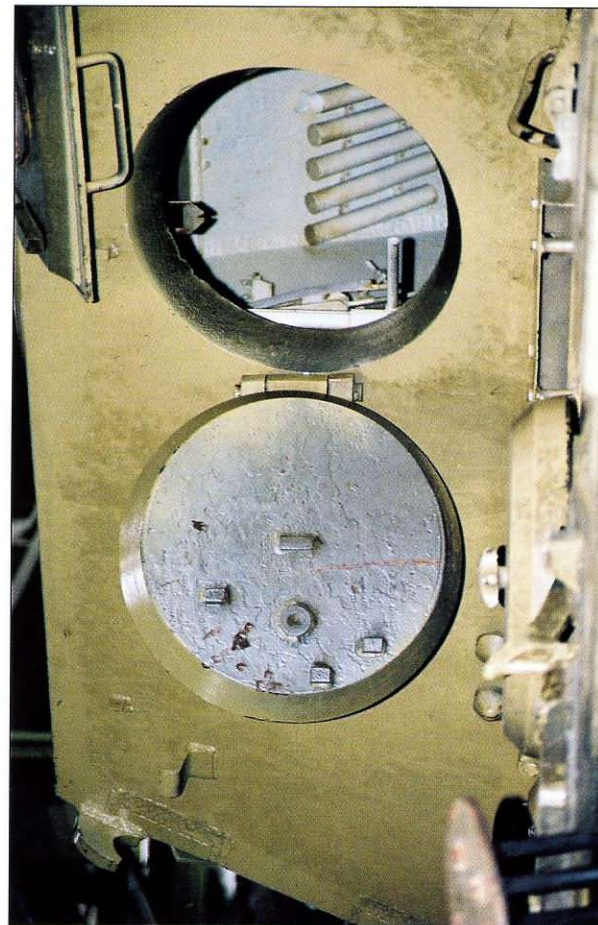

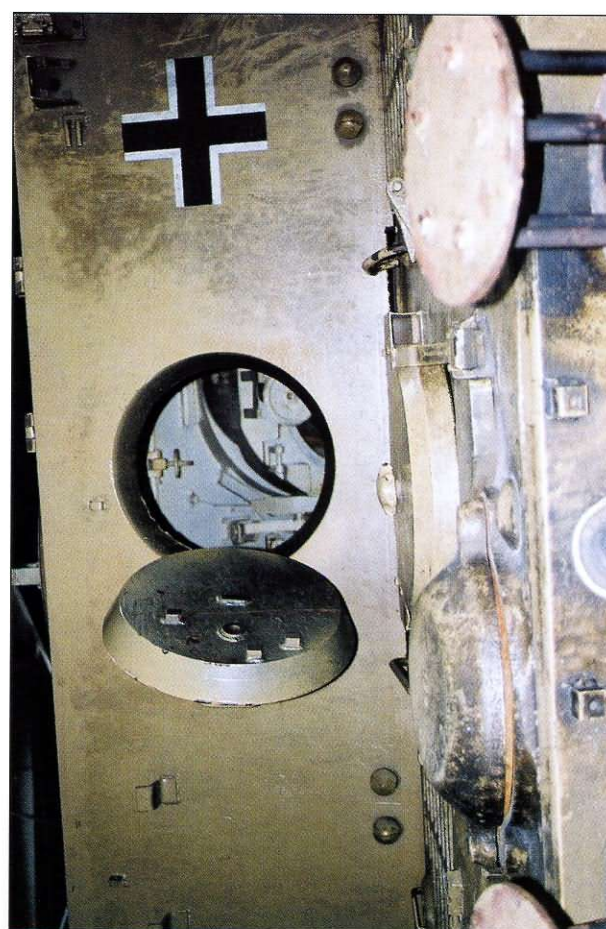
Tylna płyta nadbudówki o grubości pancerza 80 mm i pochyleniu 10 stopni. Dobrze widoczne mocowanie dźwigu służącego do załadunku pocisków rakietowych, obok uchwyt na antenę.

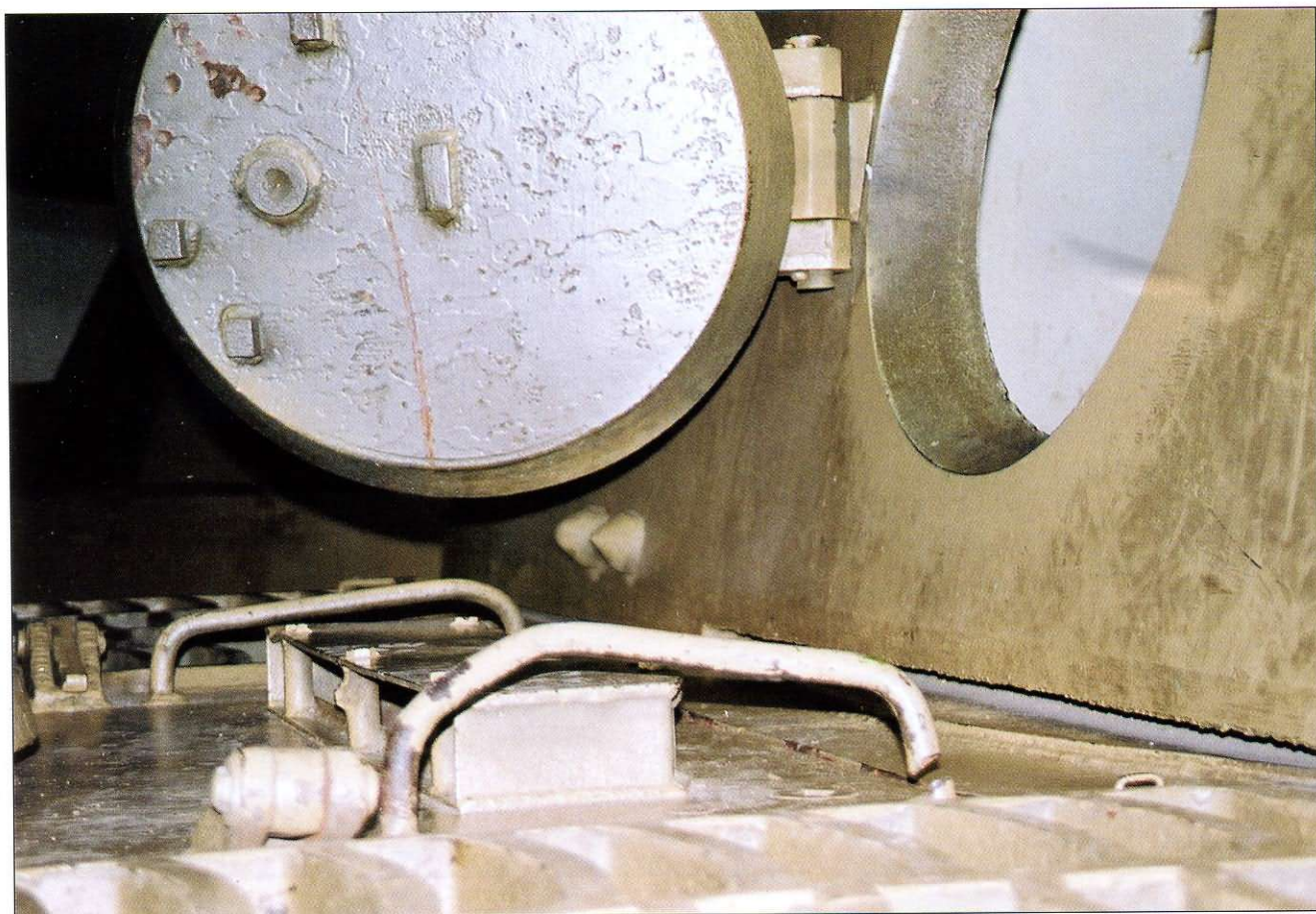
Rear plate of the superstructure was 80mm thick and mounted at 10 degree angle.
Visible is the crane mount (used to load the ammunition) and antenna mount.

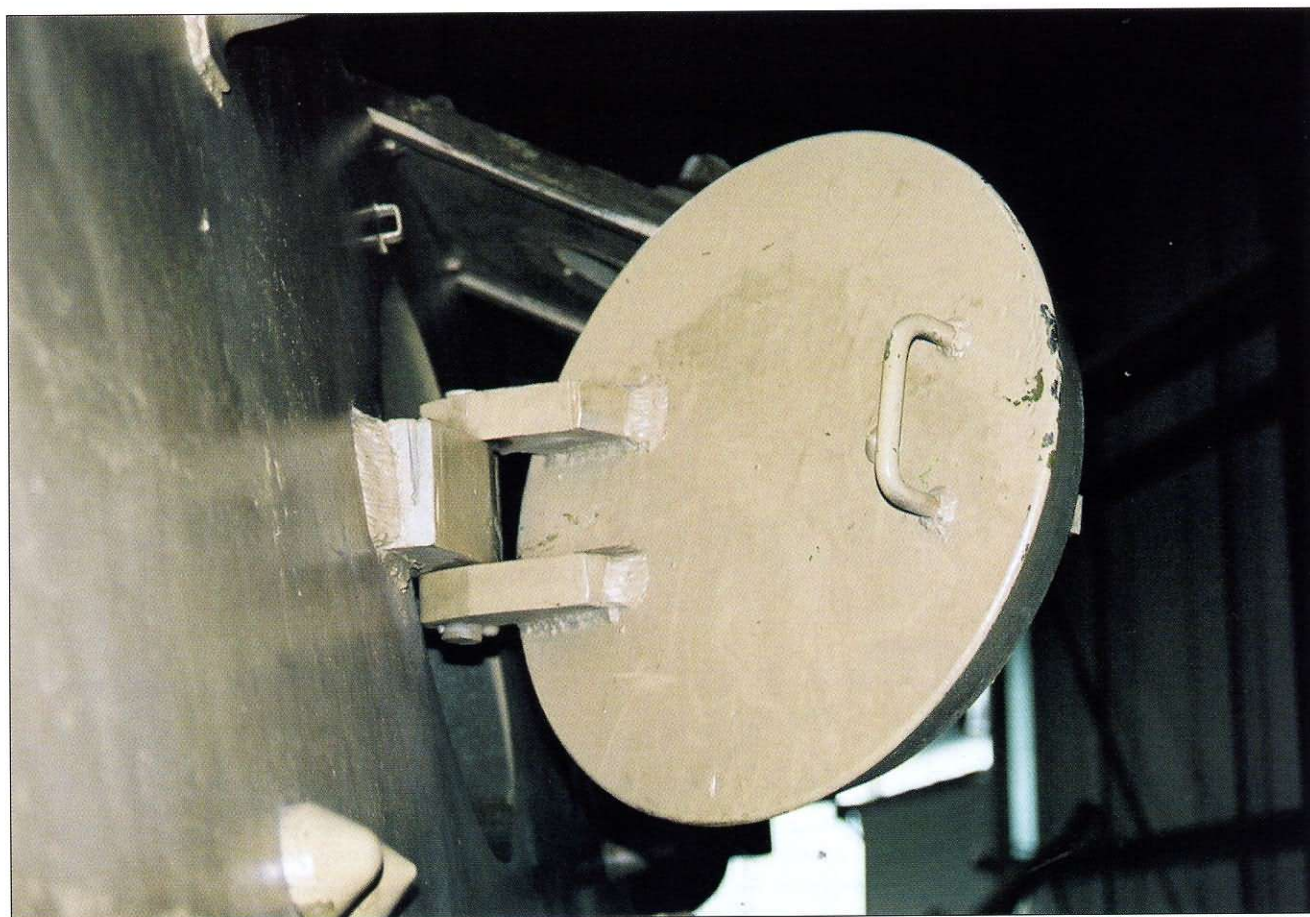

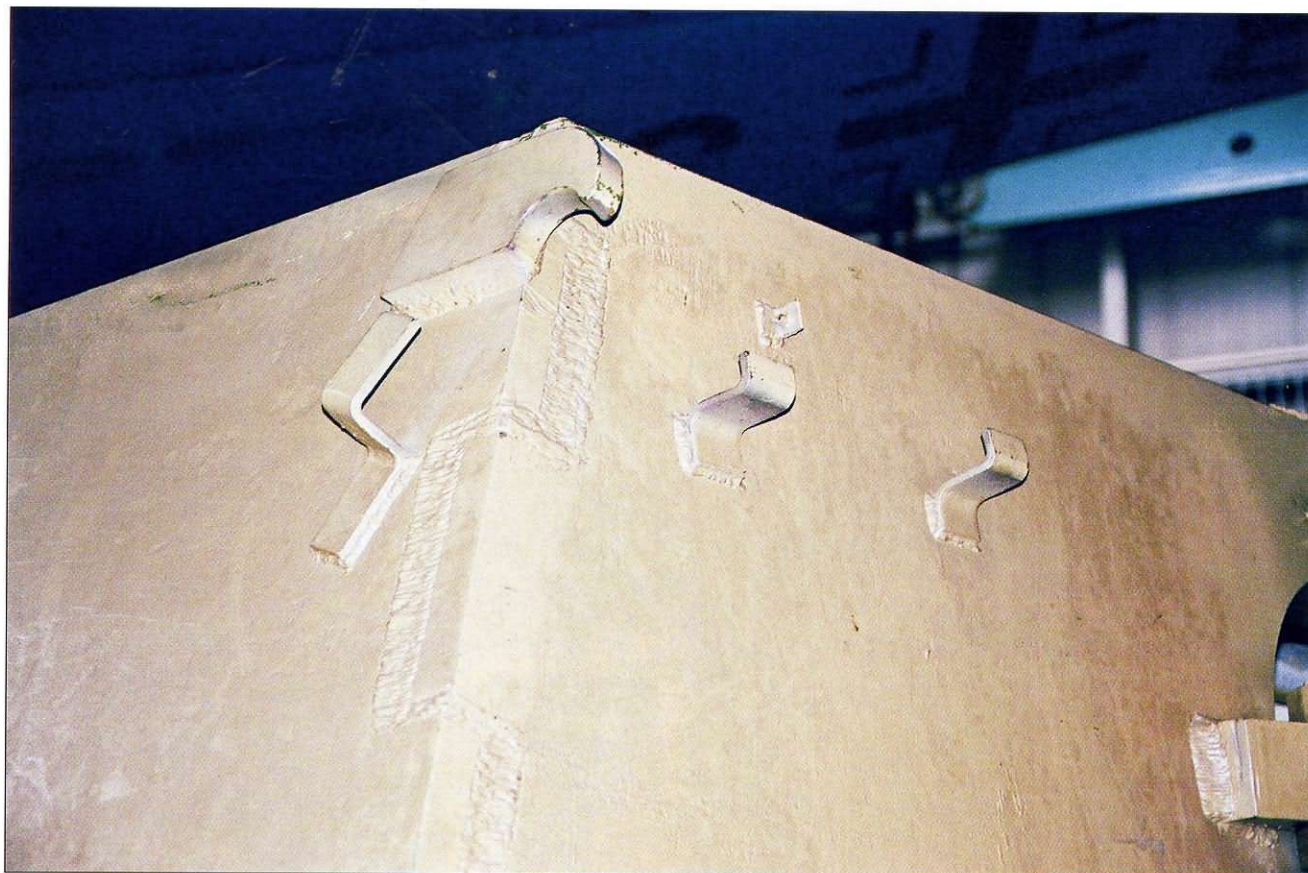
Właz ewakuacyjny w tylnej ścianie nadbudówki. Na tylnej ścianie nadbudówki widoczne uchwyty na zapasowe ogniwa gąsienicy.
Escape hatch in the rear wall of the superstructure. Visible are mounts for additional track links.

Wewnętrzna i zewnętrzna strona włazu ewakuacyjnego.
Exterior and interior of the escape hatch.

Lewy tył nadbudówki z dobrze widocznym hakiem do jej zdejmowania oraz uchwytyami na zapasowe łańcuchy.

Left rear side of the superstructure with lifting hook used to remove it and mounts for additional track links.

Prawa strona tylnej płyty nadbudówki z otwartą klapą wjazdu, przez którą ładowano pociski rakietowe moździerz.

W klapie zainstalowany granatnik przeciwpiechotny służący do obrony pojazdu.

Rear right side of the superstructure with opened hatch used to load the ammunition.
The hatch was fitted with grenade launcher for close-in defense.

Górna płyta silnikowa — widok z prawej strony. Dobrze widoczne osłony wentylatorów oraz pancerne osłony wylotów powietrza.

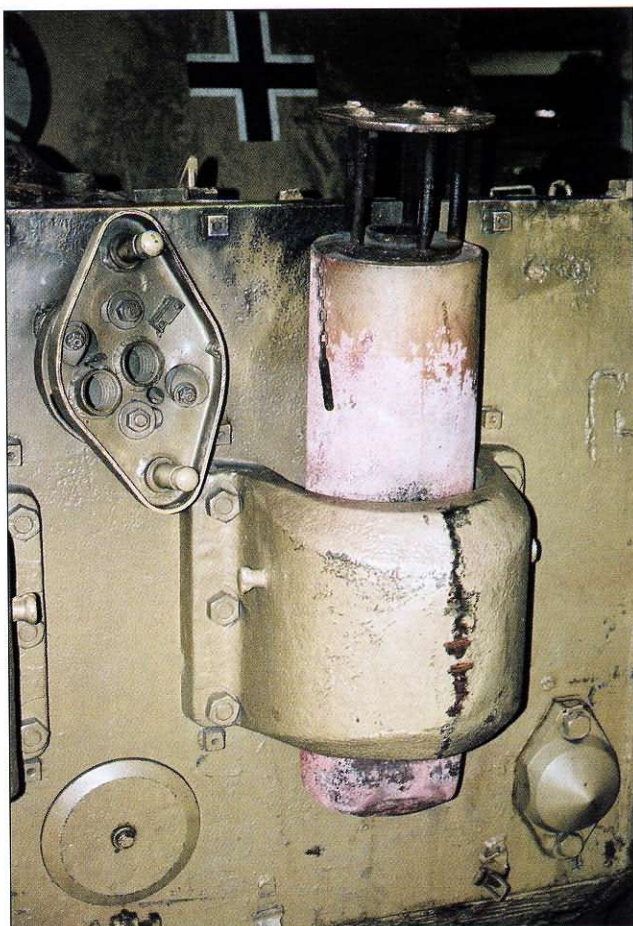
Upper engine compartment plate — view from the right side.
Visible are fan covers and armored covers for air outlets.

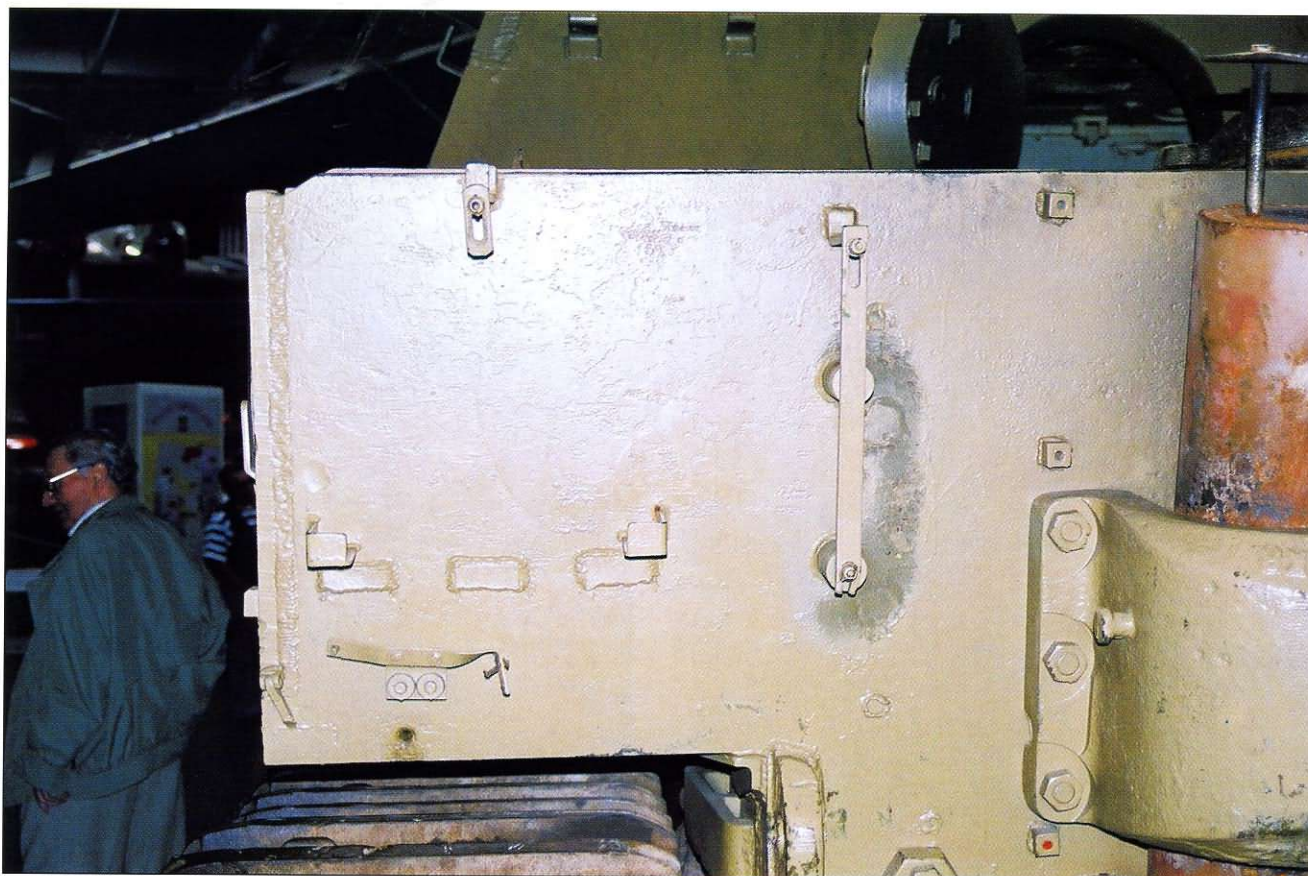
Górna płyta silnikowa — widok z lewej strony.
 Widoczny kapsel osłaniający wlew paliwa.
 Upper engine compartment plate — view from the left side.
 Visible is cover for fuel tank valve.

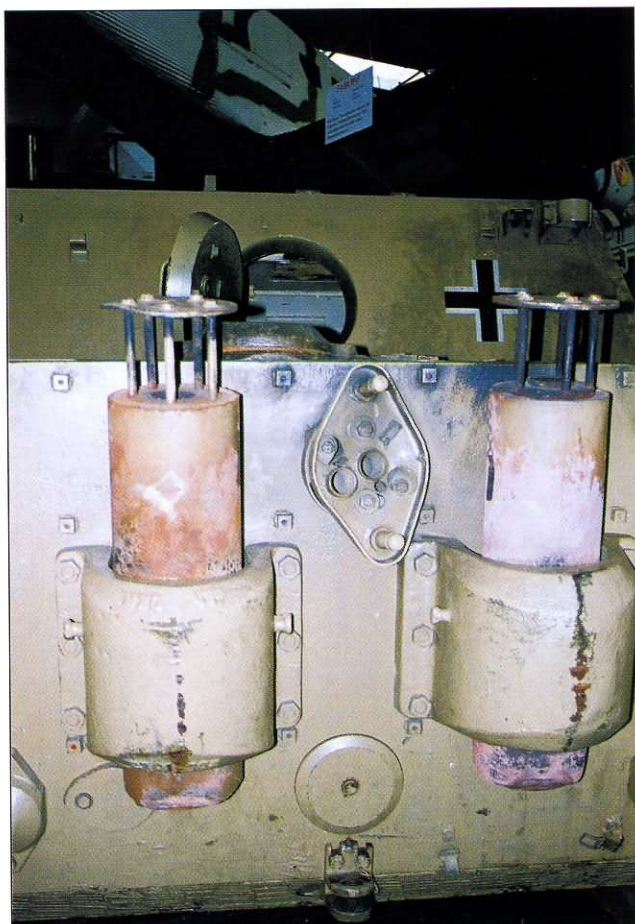
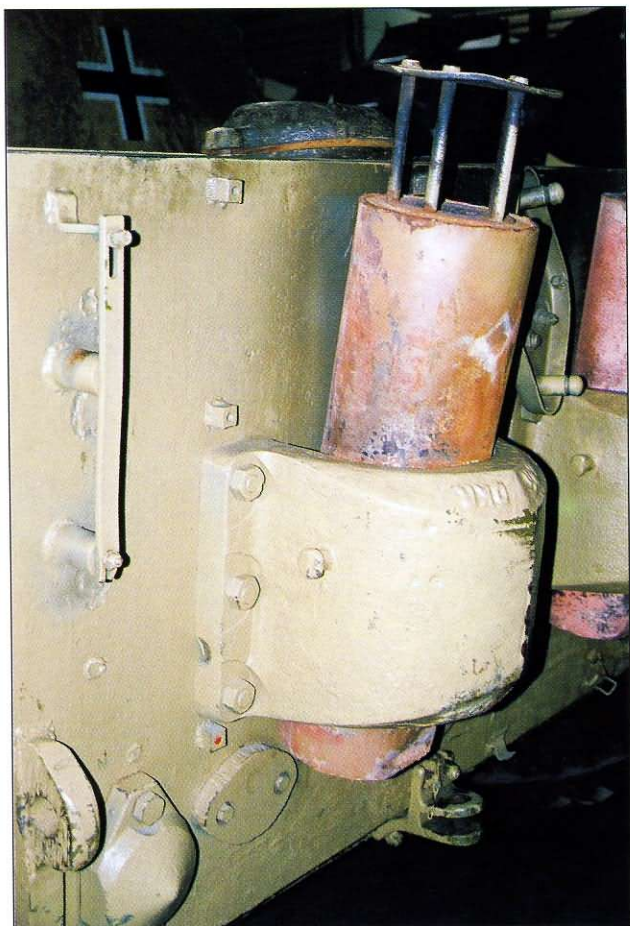
Tylna płyta przedziału silnikowego (grubość pancerza 80 mm) z dobrze widocznym sprzęgłem rozrusznika bezwładnościowego.
 Rear engine compartment plate (80mm thick) with visible clutch for manual starter.

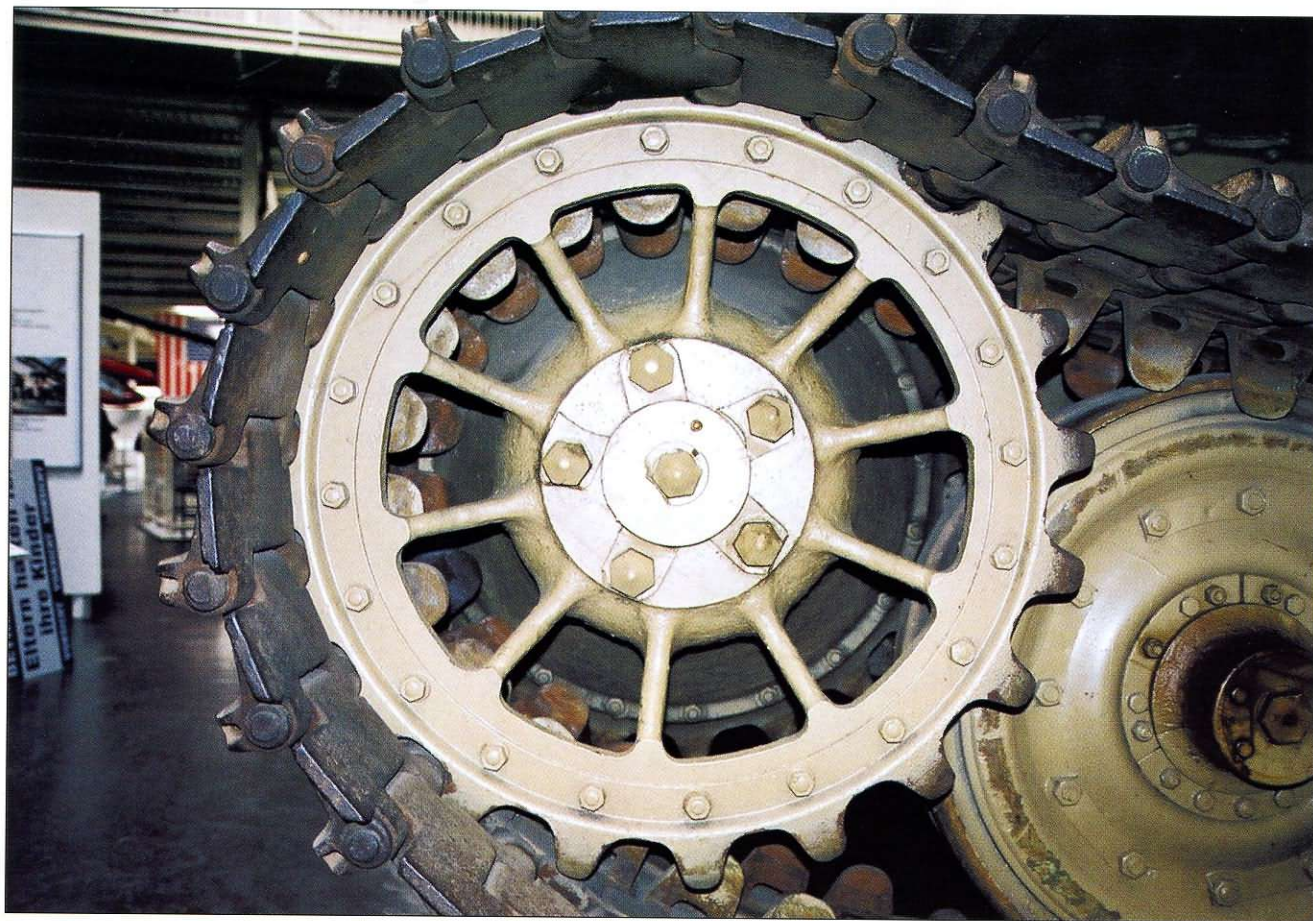
Lewa i prawa strona tylnej płyty silnikowej z widocznymi uchwytami na wyposażenie zewnętrzne.
 Z prawej strony mocowano podnośnik, z lewej szkiele i drewniany klocek pod podnośnik.
 Left and right side of the engine compartment plate with mounts for additional equipment.
 On the right side was jack and on the left side hooks and wooden base for jack.

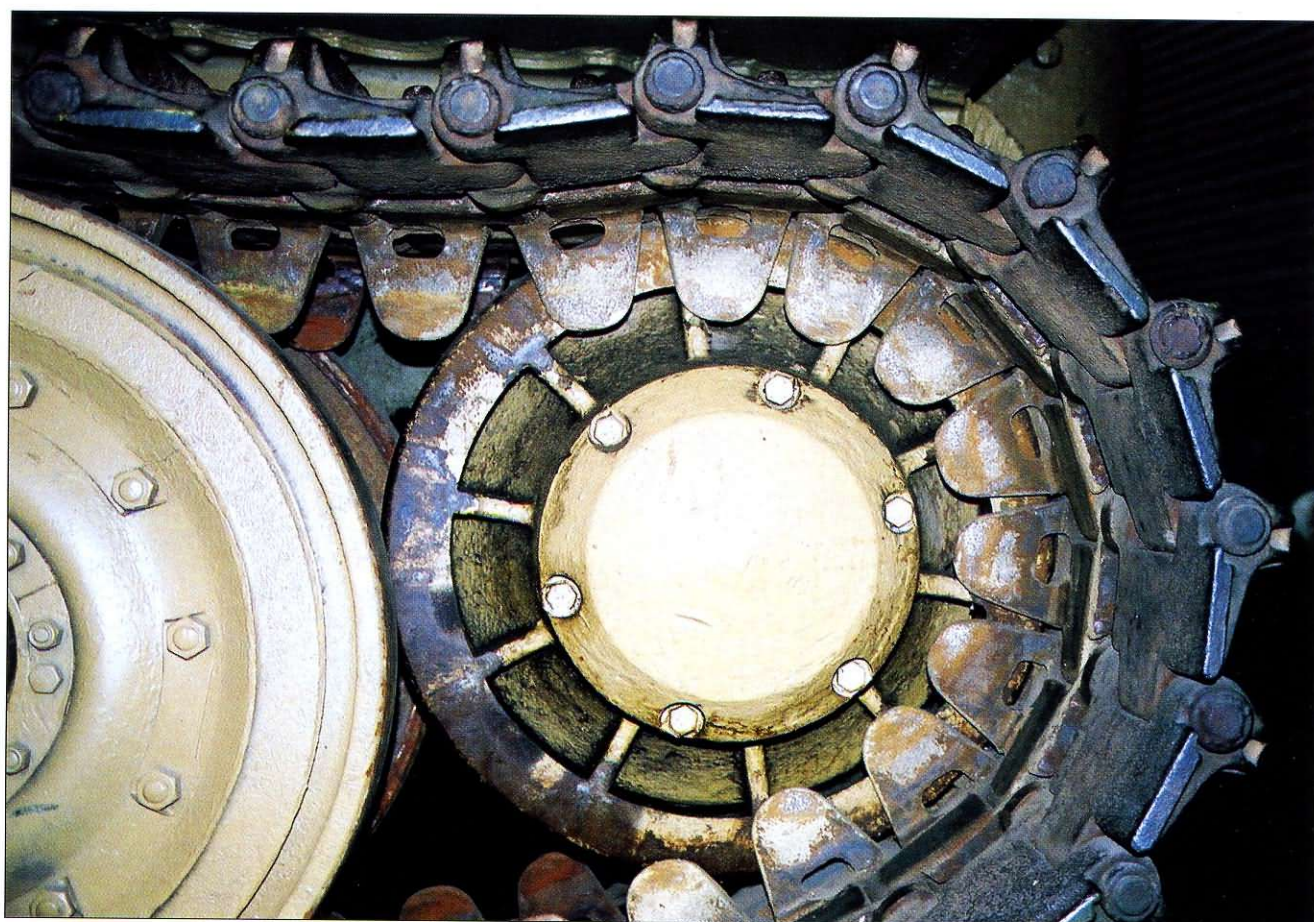

Rury wydechowe — dobrze widoczne pancerne, odlewane osłony kolektorów spalin.
Exhaust pipes — visible are cast armored muffler covers.

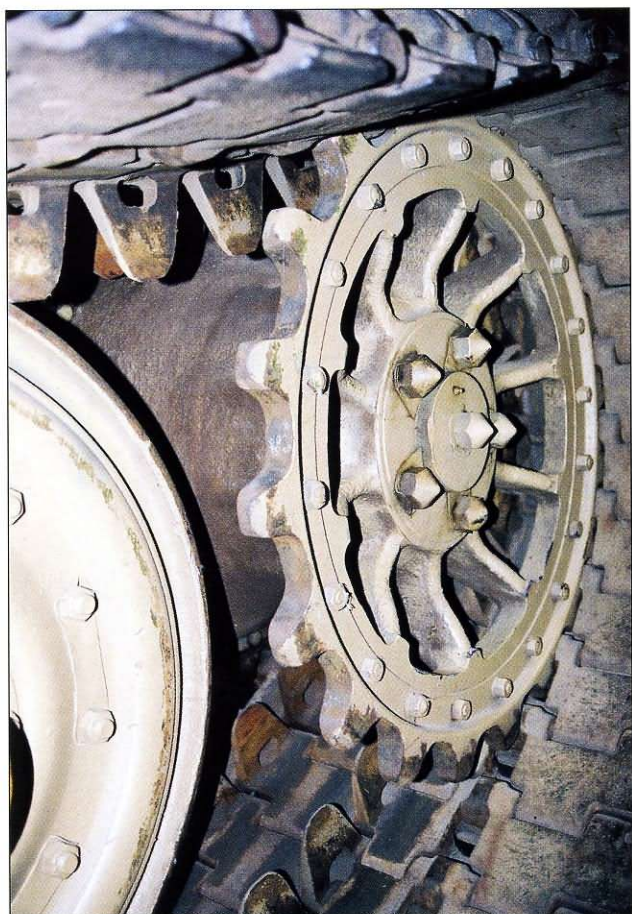

Lewe koło napędzające i napinające.
Left sprocket and idler wheel.

Układ jezdny pojazdu — dobrze widoczne szczegóły osłony przekładni i wewnętrzna strona koła napinającego.
Suspension with visible covers for mechanical parts and inside of the idler wheel.

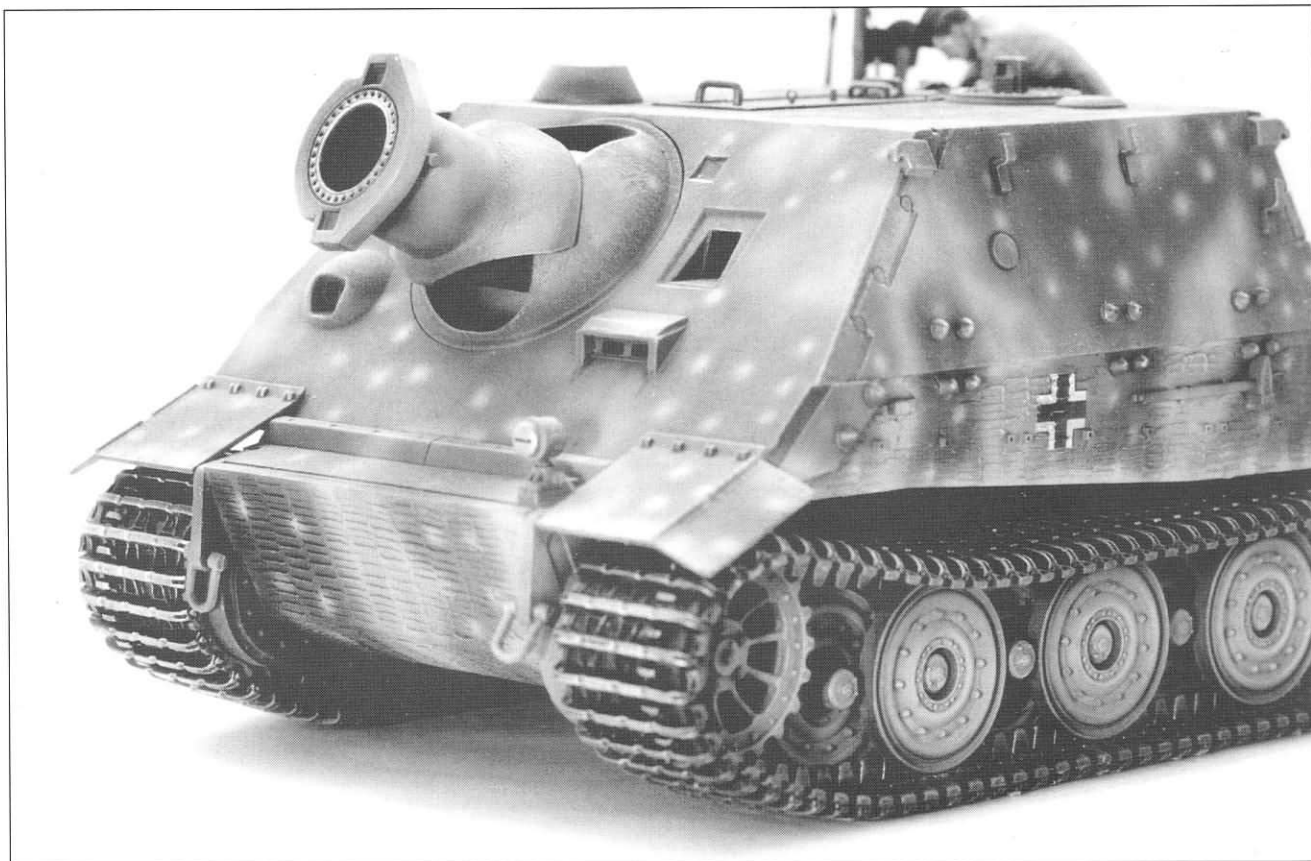
Gąsienice typu Kgs 63/725/130. Na prawym zdjęciu dobrze widoczny odbojnik szpilek gąsienicy.
Track type Kgs 63/725/130. On the right photo track pin guide.

Sturmtiger — widok ogólny od tyłu pojazdu.
Sturmtiger — rear view.

STURMTIGER

W miniaturze

Listy jakie nadeszły do Redakcji serii FOTOSNAJPER skłoniły nas do zaprezentowania modelu jednego z naszych Czytelników, pana Łukasza Matuszewskiego. Okazuje się bowiem, że Czytelnikami FOTOSNAJPERA są nie tylko mistrzowie, którzy na podstawie szczegółowych fotografii budują superrepliki przy wykorzystaniu najnowocześniejszych zestawów do waloryzacji modeli, ale również kolekcjonerzy, którzy gromadzą literaturę i modele broni pancernej jednak nie przywiązują wagi do tego aby ich modele były jak najbliższe oryginałowi. Dla nas modelarstwo to przede wszystkim pasja – dla jednych liczy się wykonanie doskonałej repliki pojazdu, innych satysfakcjonuje posiadanie modelu wykonanego z pudełka. Obie „szkoły” są dobre – liczy się to, co niesie ze sobą każde hobby – przyjemność, relaks, pogłębianie wiedzy i nabywanie nowych umiejętności. Dlatego STURMTIGER pana Łukasza może stać obok mistrzowskich modeli Stanisława Jabłońskiego i Roberta Danilczuka prezentowanych w poprzednich numerach FOTOSNAJPERA.

W listach otrzymaliśmy wiele pytań o to JAK wykonać daną modyfikację, w jaki sposób obrabiać, składać i mocować elementy fotorawione. Wielu Czytelników chciałoby budować modele zgodnie z dzisiejszym kanonem – bogato waloryzowane i malowane tak, aby przypominały prawdziwy, używany w warunkach bojowych pojazd.

Prezentowany na fotografiach STURMTIGER to model Tamiya 1/35 nr kat. 35177 z połowy lat 90-tych należący do najnowszej generacji modeli. Wszystkie części zestawu odwzorowane są wyjątkowo starannie. Wykonany z pudełka prezentuje się bardzo efektownie. Jednak większość modeli o bardziej skomplikowanych kształtach i wielu elementach zewnętrznych wymaga użycia zestawów takich producentów jak ABER, EDUARD, FRIULMODEL, MODELKASTEN czy VERLINDEN.

W kolejnych numerach FOTOSNAJPERA będziemy pisali nie tylko o tym co wykonaliśmy w modelu ale także JAK to zrobiliśmy. Obiecujemy więcej fotografii i więcej praktycznych porad.

Redakcja

In miniature

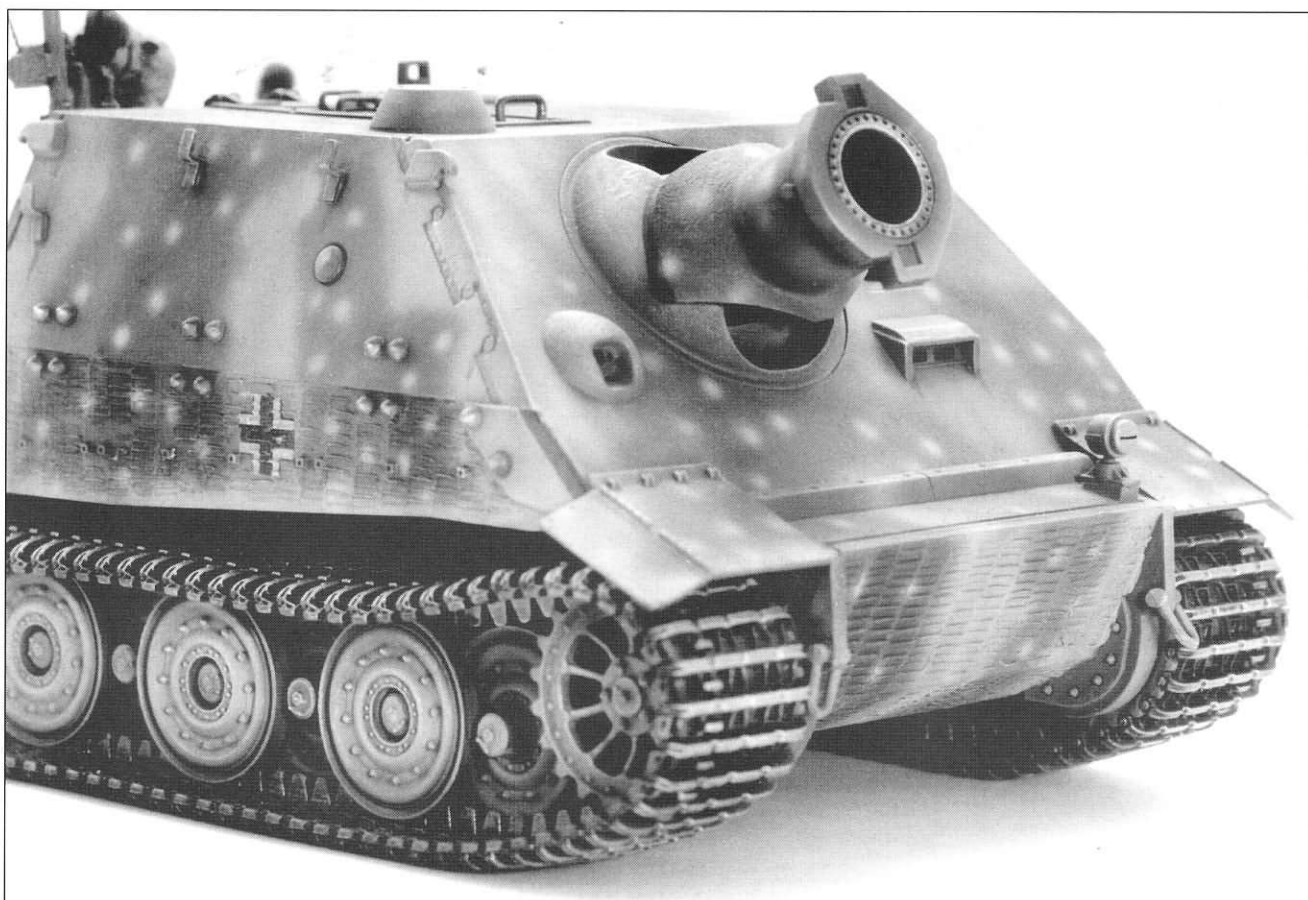
The letters, we received regarding the Photosniper series, motivated us to showcase model by one of our readers – Mr. Łukasz Matuszewski. It turns up that our readers are not only the masters, who based on specific photos build exact replicas in scale using all available aftermarket components, but also modelers-collectors. Those are the ones interested in literature and modeling, while building models without paying so much attention to the final look. For us modeling is a passion, while for others it is a quest to create a perfect replica and for others it is enough to build a model straight out of the box. Both approaches are fine as the most important part of any hobby is to have fun, release some stress, enrich historical knowledge and learn new techniques. Based on this approach, model by Mr. Łukasz Matuszewski can be presented alongside master class models by Stanisław Jabłoński and Robert Danilczuk presented in previous Photosnipers.

In the letters we received many questions how to make specific modifications and about photoetched elements. Many readers would like to build their models according to the current “standard” – richly detailed and painted to depict realistically looking used combat vehicle. Presented on photos is 1/35 scale model of Sturmtiger by Tamiya (nr. 35 117) from mid-1990s – the new generation series. The model includes many parts – all very well made with a lot of detail. Build straight out of the box, the model presents itself very well. As many other models with rather complicated shapes and many external elements, it needs some elements made by ABER, EDUARD, FRIULMODEL, MODELKASTEN or VERLINDEN to complete its look. In the next Photosnipers, we will write about not only what we did but how we did it when talking about model building. We also promise more photos and practical advice.

STURMTIGER

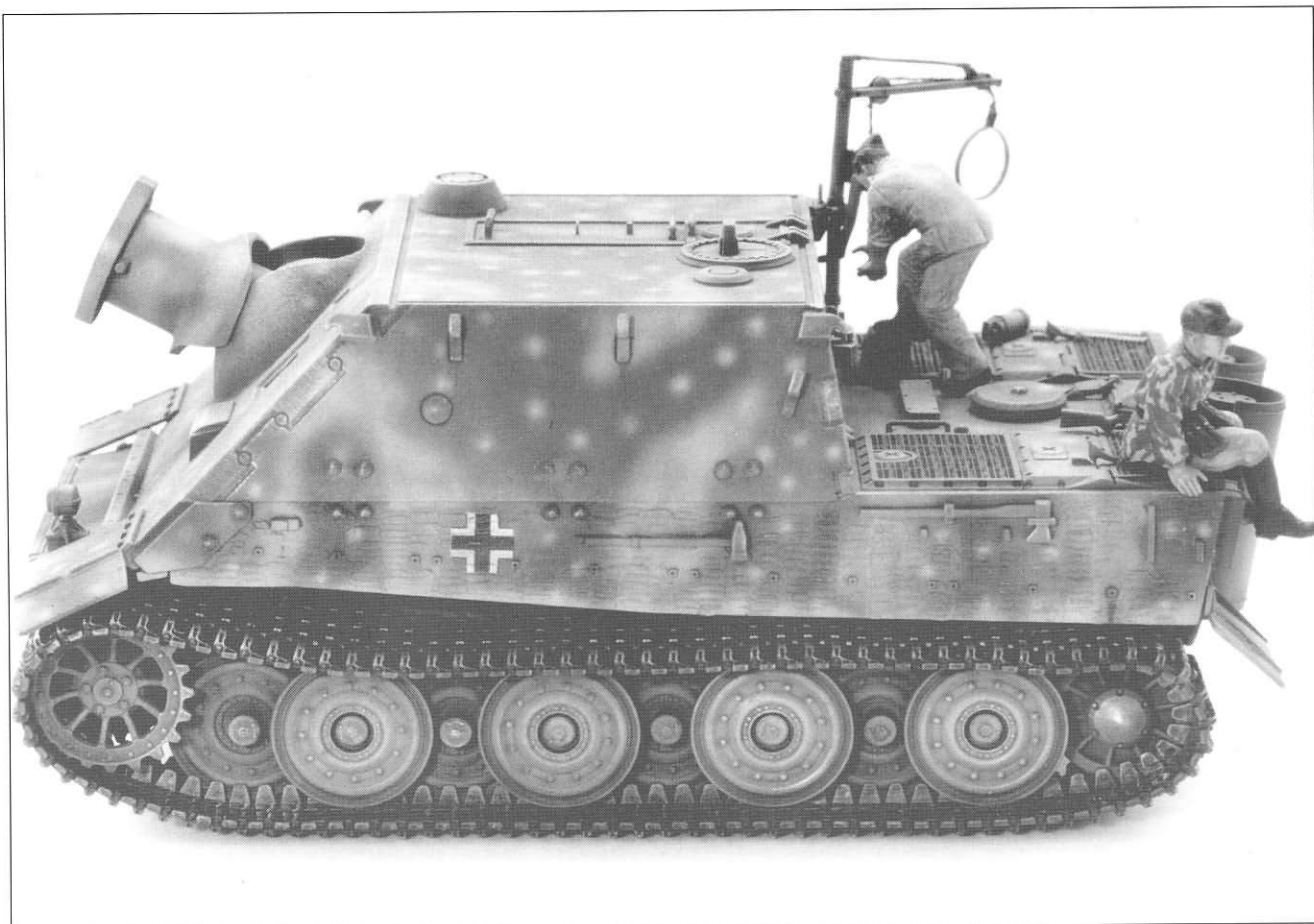
Editors

33

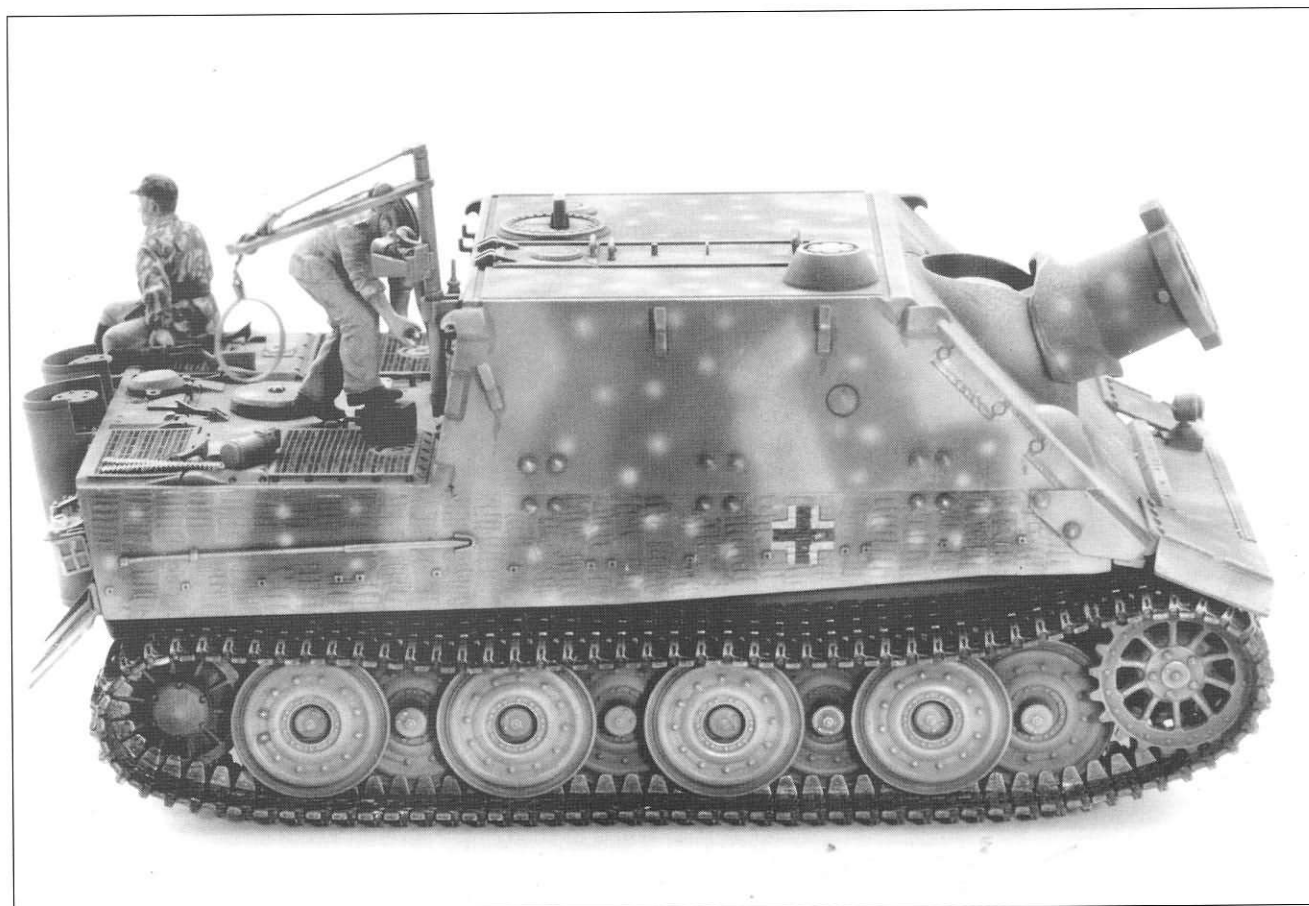

STURMTIGER z kolekcji Łukasza Matuszewskiego.
Trudno uwierzyć, że jest to model wykonany z pudełka.
Sturmtiger from the collection of Łukasz Matuszewski.
It is hard to believe that the model is build straight out of the box.

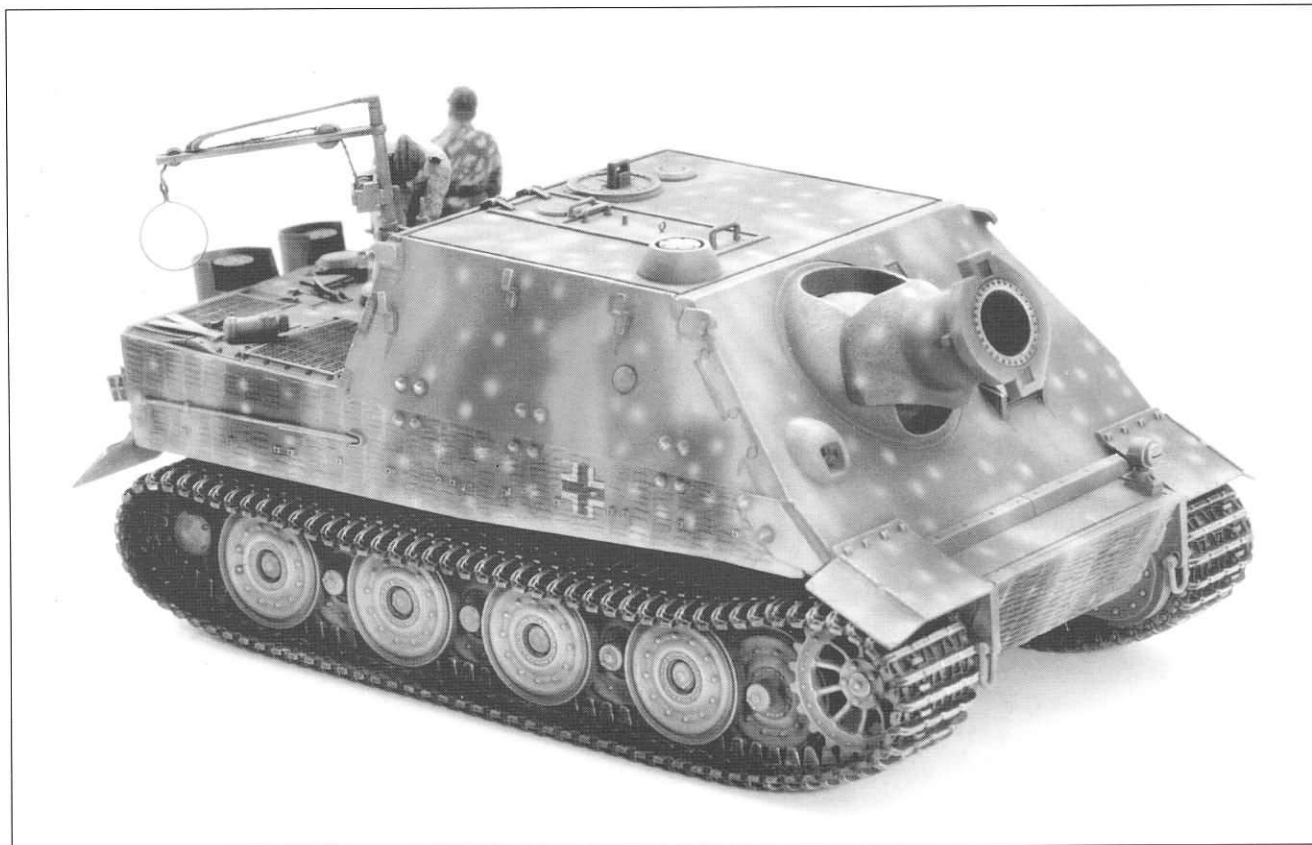
Postaci żołnierzy znakomicie „ożywiają” model.
 Figures add live to the model.

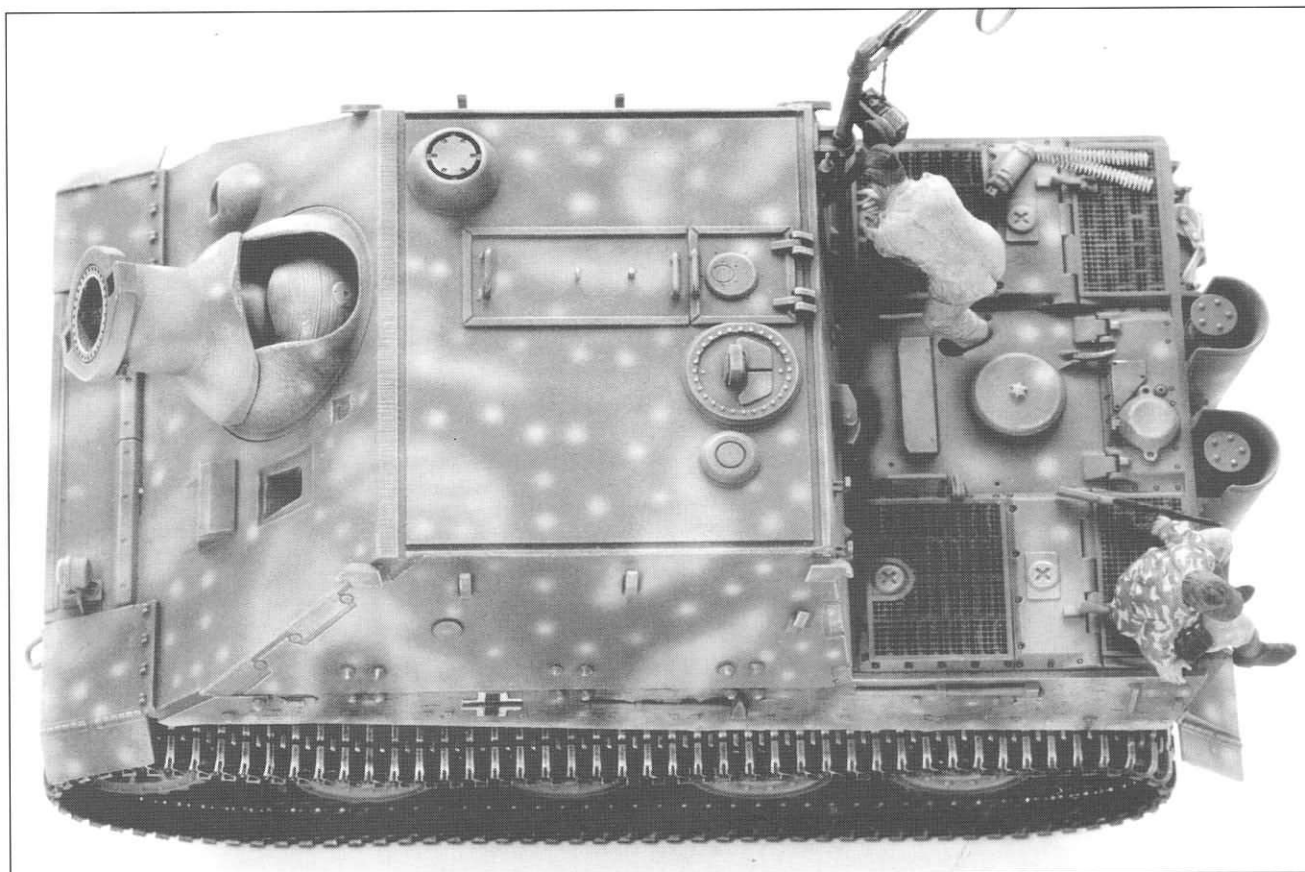

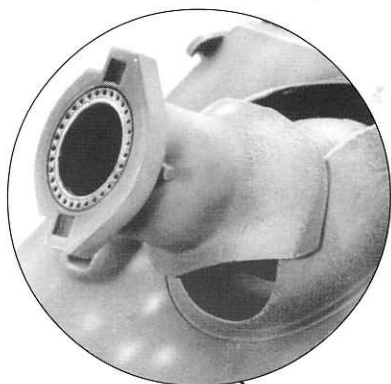
Perfekcyjne malowanie bardzo trudnego kamuflażu typu ambush tuszuje brak elementów fototrawionych.
Perfectionist painting of very hard Ambush type camouflage covers the lack of photoetched elements.

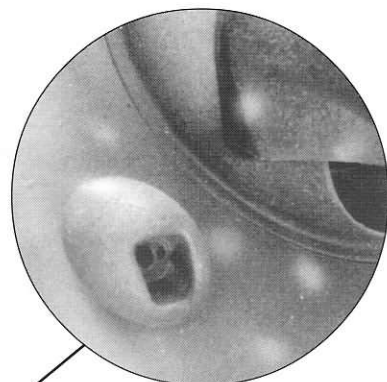

Na przekór obecnej modzie model posiada bardzo delikatne ślady eksploatacji.
 Używany w ciągu kilkunastu miesięcy STURMTIGER nie zdążył się zestarzeć.
 Trudno wyobrazić sobie aby model mógł wyglądać realistycznie z mnóstwem rdzawych zacieków...
 Contrary to the current fashion, model has only delicate signs of wear as Sturm Tiger was used
 for only few months and didn't have time to age. It is hard to imagine that a model
 would appear realistic covered with numerous rusty stains.

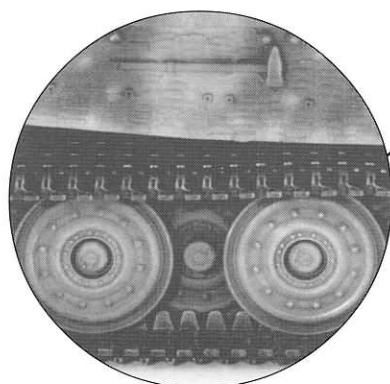

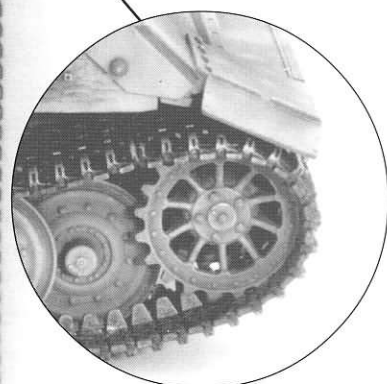
Lufa moździerza 380 mm
Racketenwerfer 61.
Barrel of Racketenwerfer
RW 61 launcher.

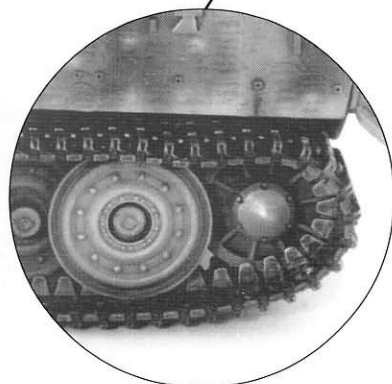
Jarżmo karabinu
maszynowego MG 34.
MG 34 machine gun mantlet.

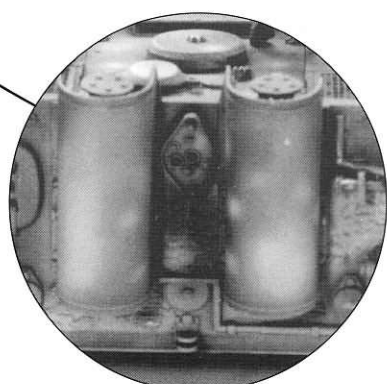
Układ jezdnny pojazdu.
Suspension gear.

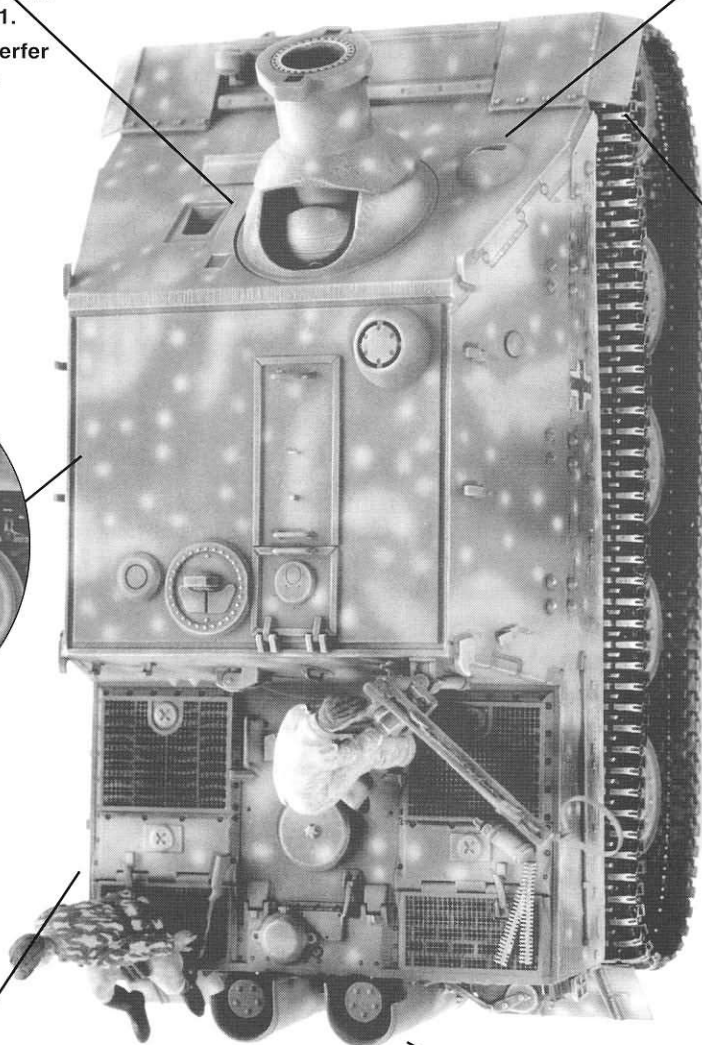
Prawe koło napędzające.
Right side sprocket.

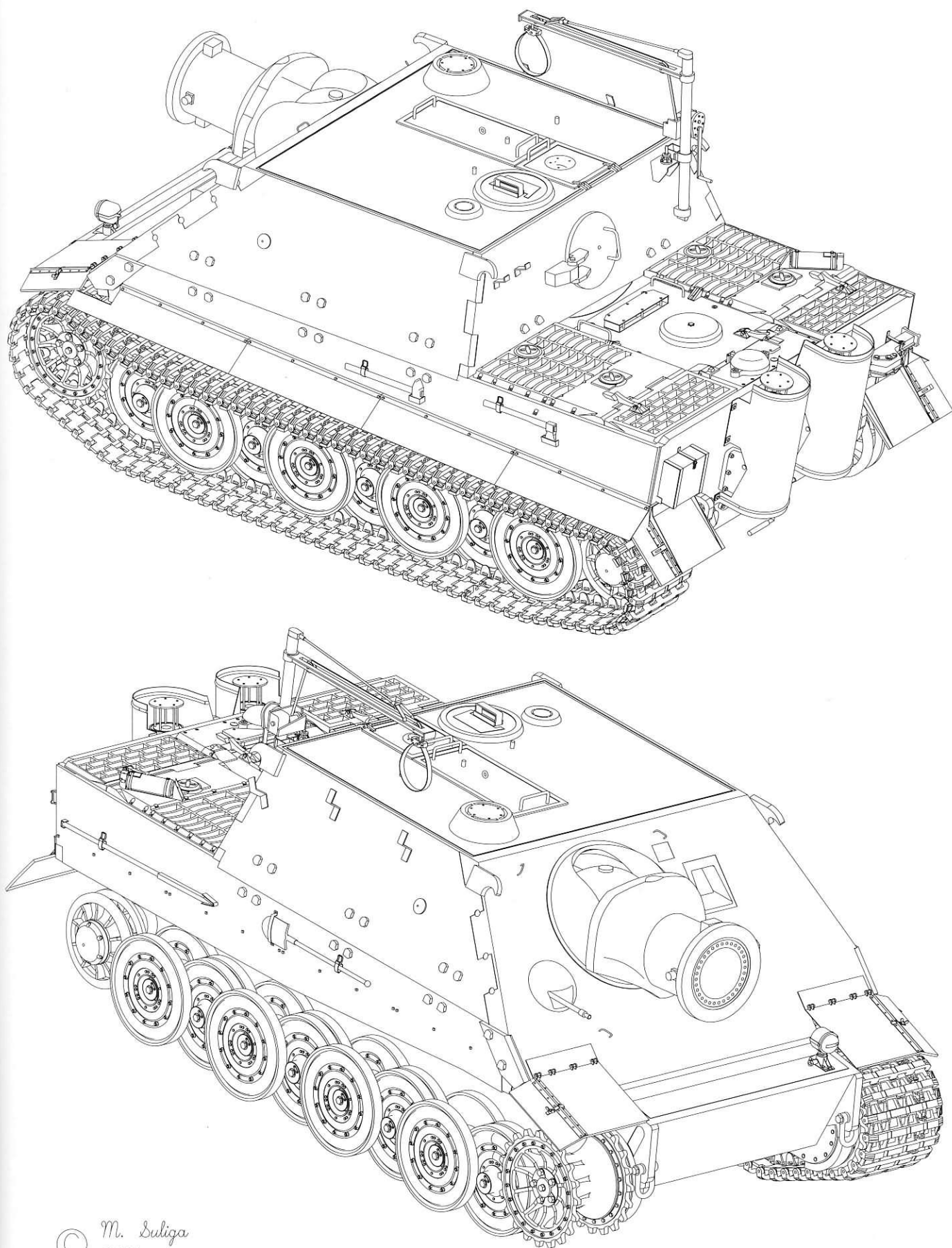

Lewe koło napinające.
Left side idler wheel.

Rury wydechowe.
Exhaust pipes.

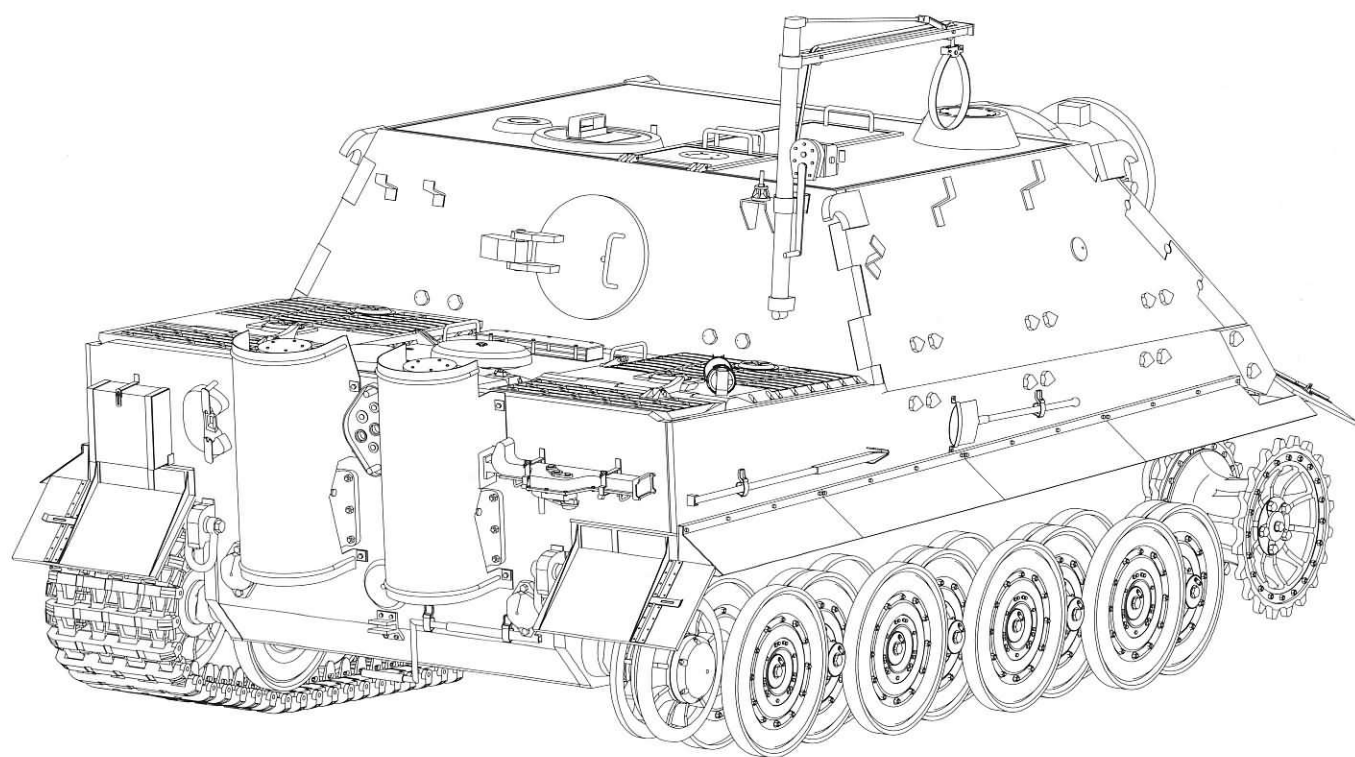
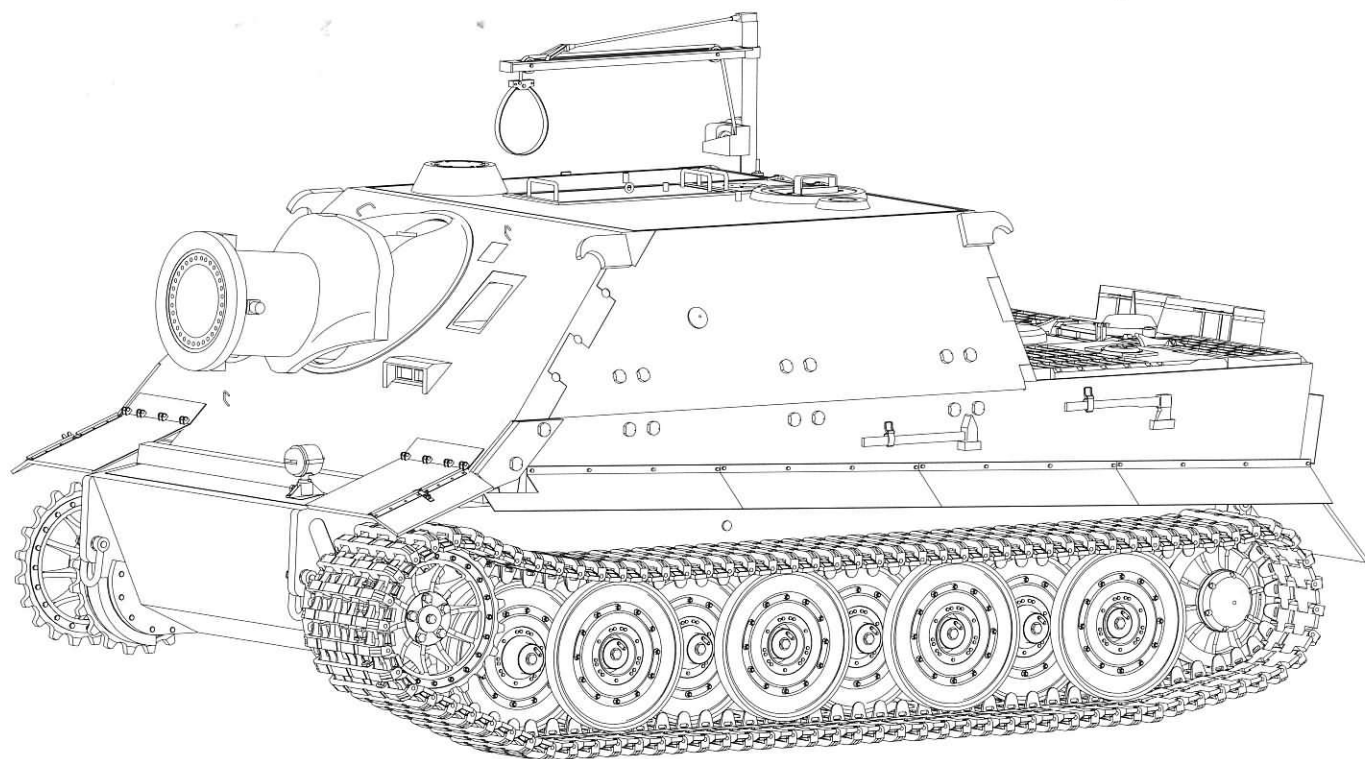

STURMTIGER

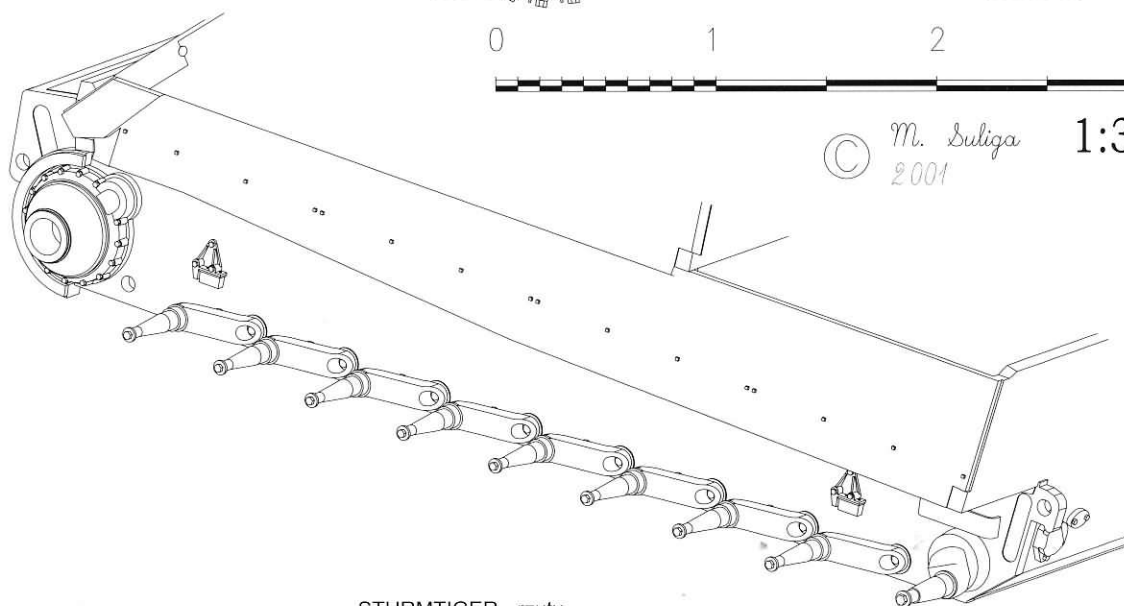
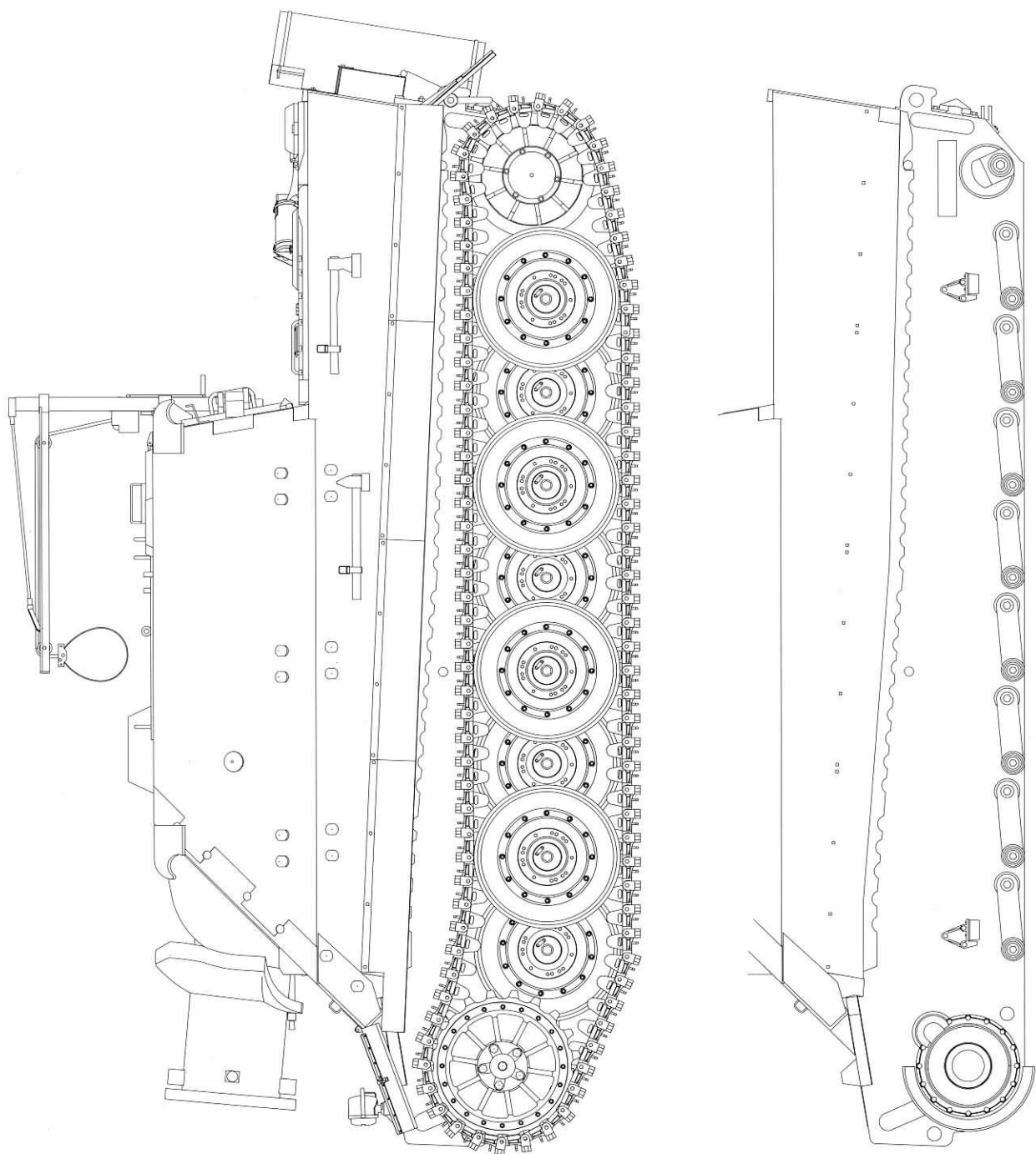
© M. Suliga
2001

Widoki perspektywiczne
Perspective views

© M. Suliga
2001

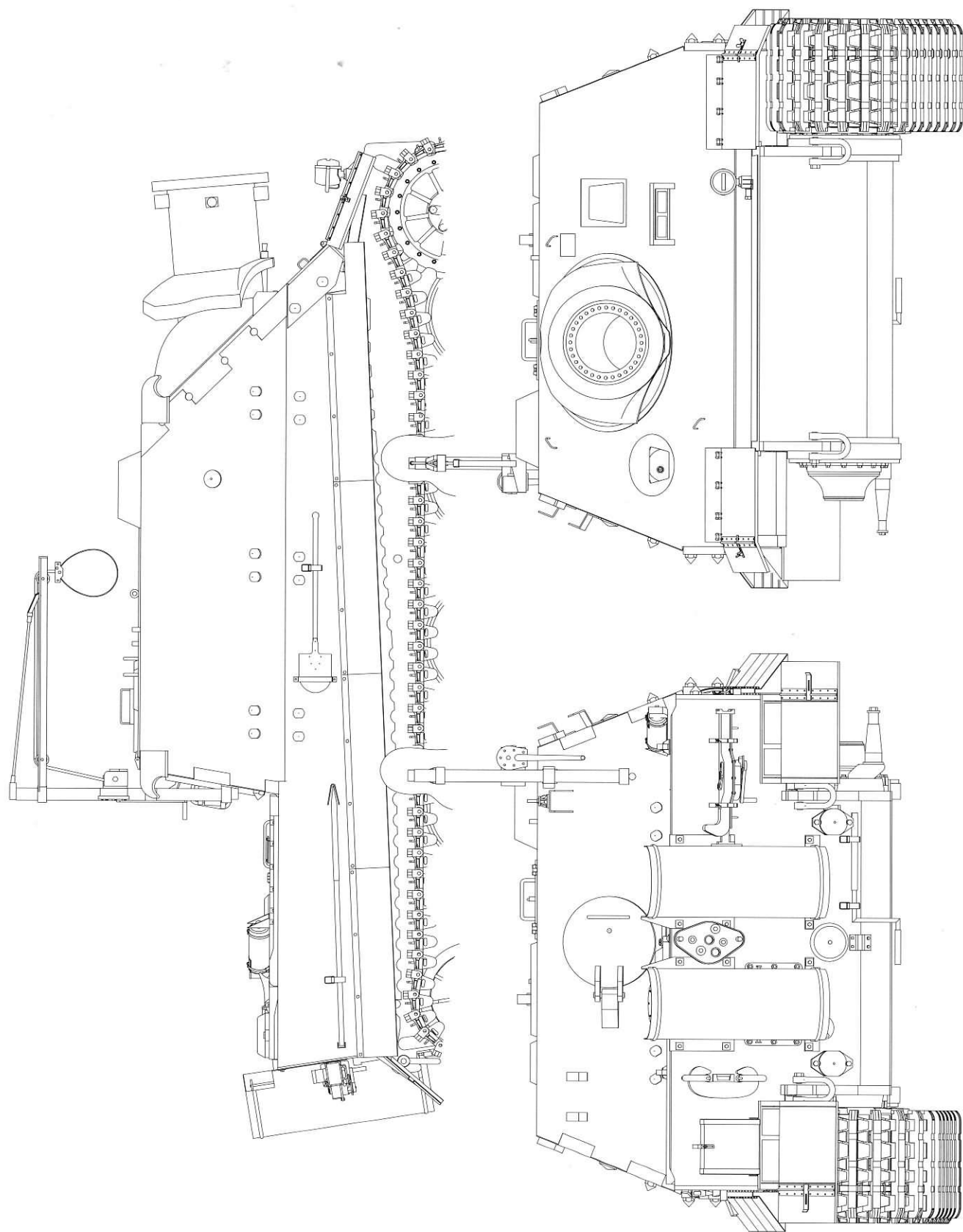
Widoki perspektywiczne
Perspective views

STURMTIGER - rzuty
STURMTIGER - views

© M. Suliga 2001 1:35

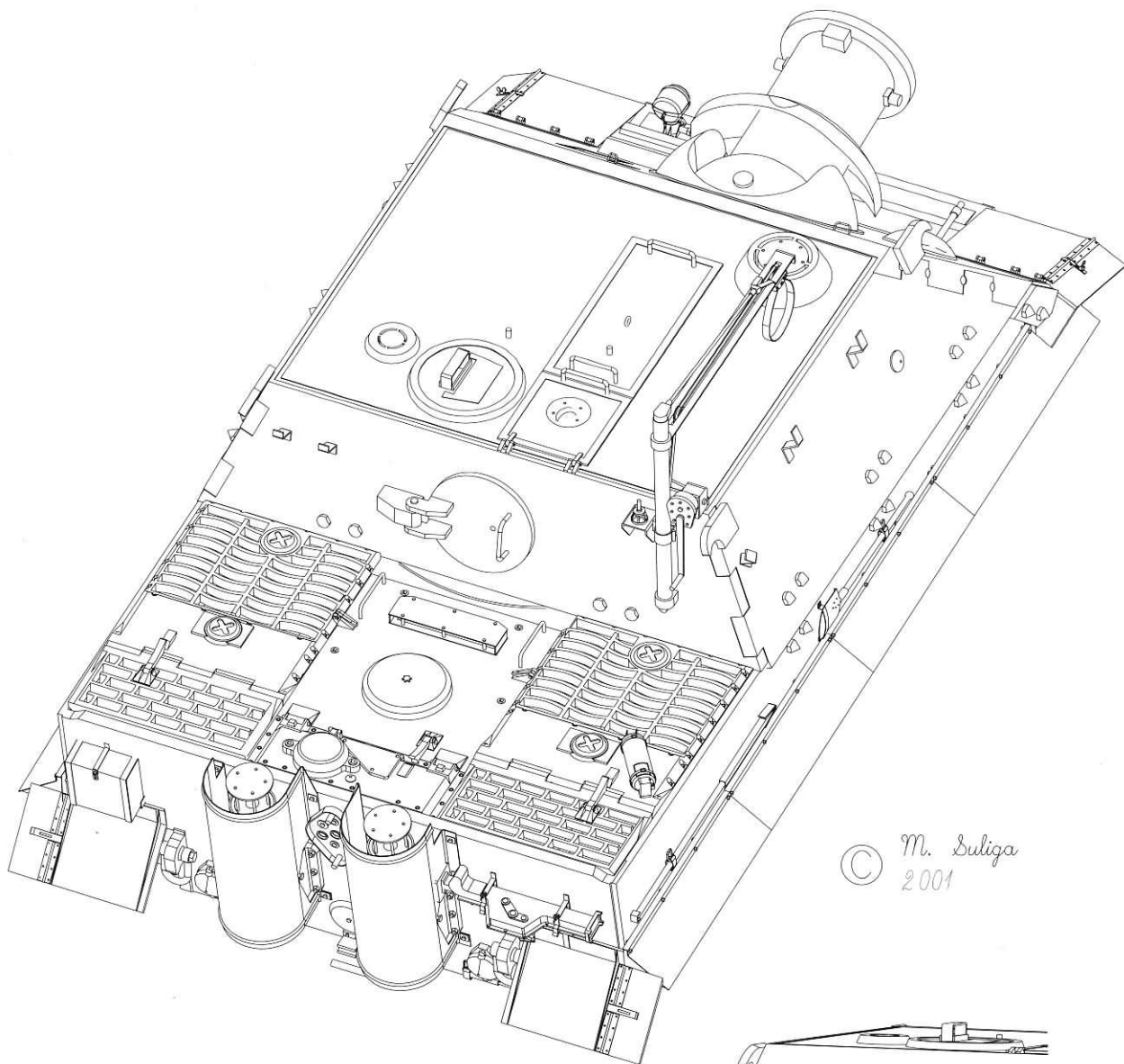
STURMTIGER

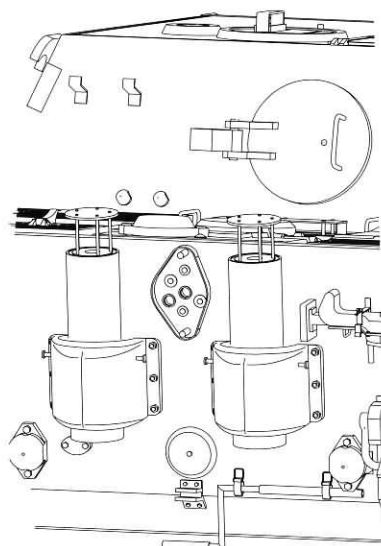
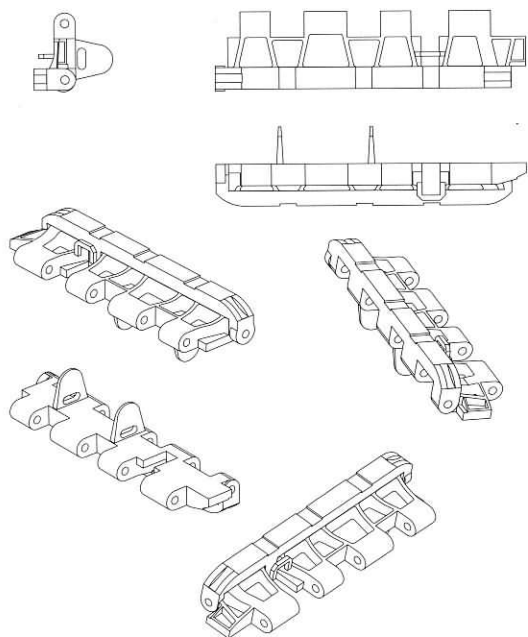
© M. Suliga
2001

1:35

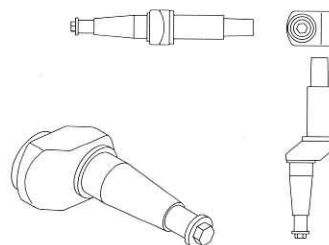
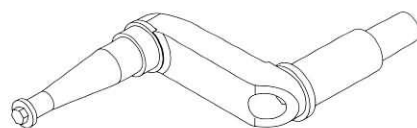
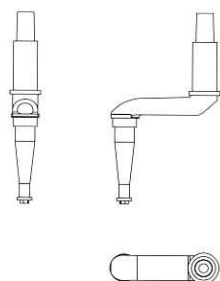
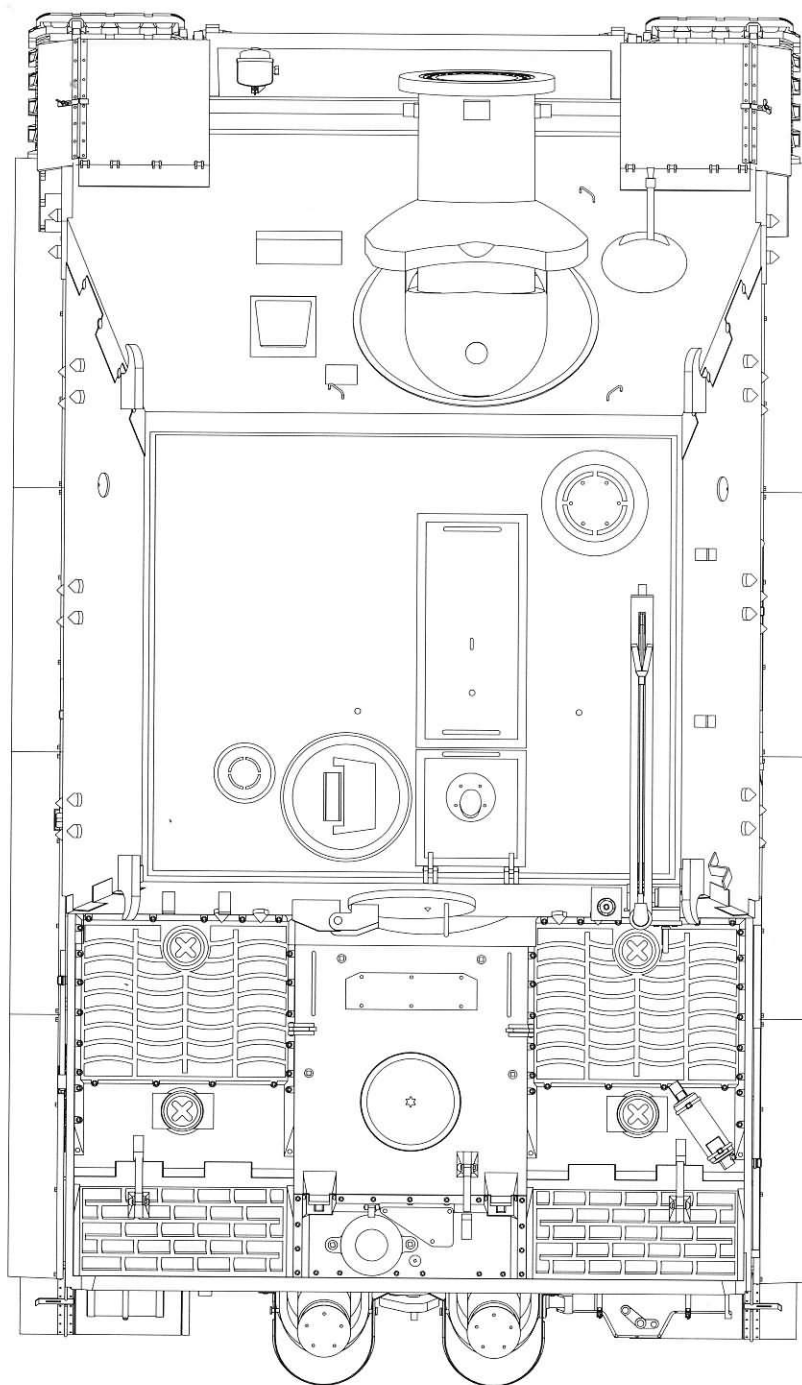
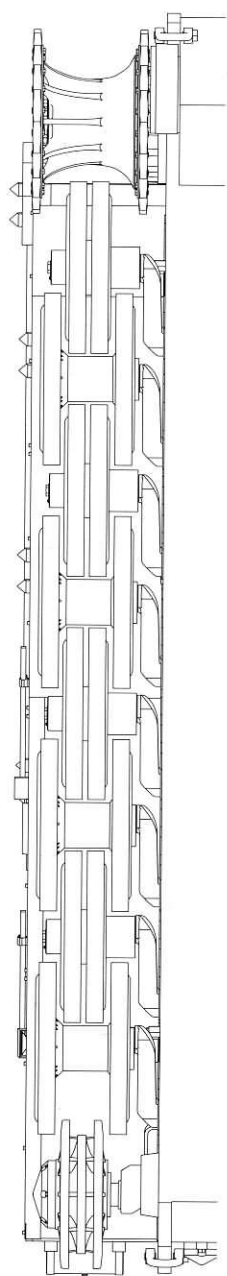
STURMTIGER - rzuty
STURMTIGER - views

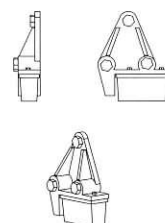
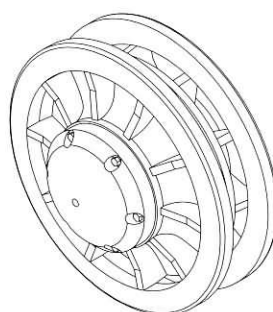
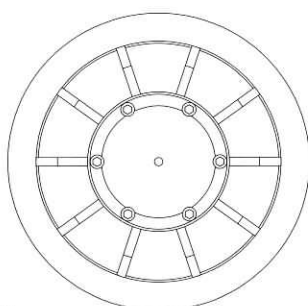
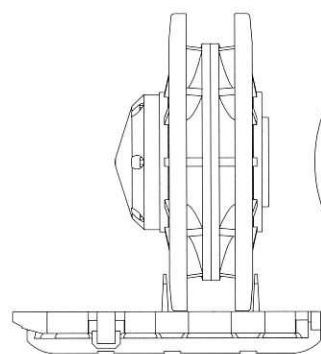
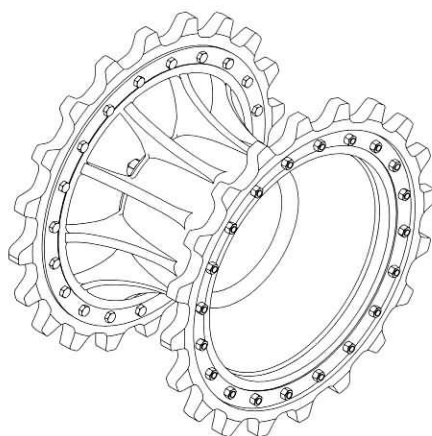
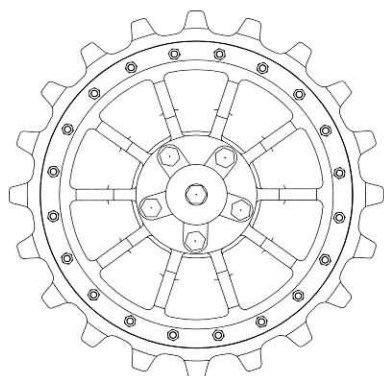
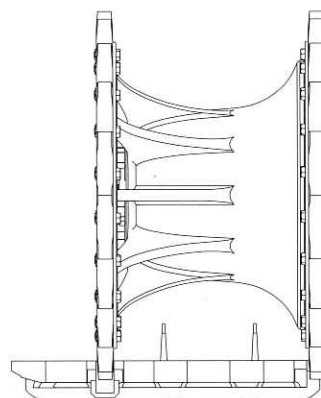
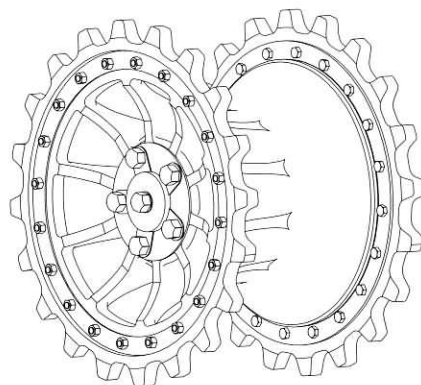
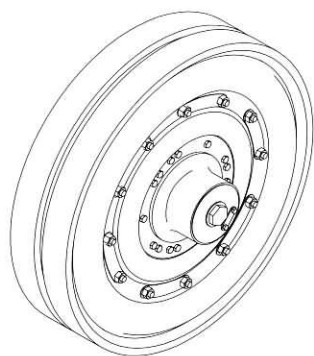
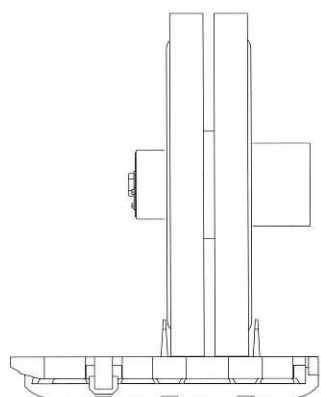
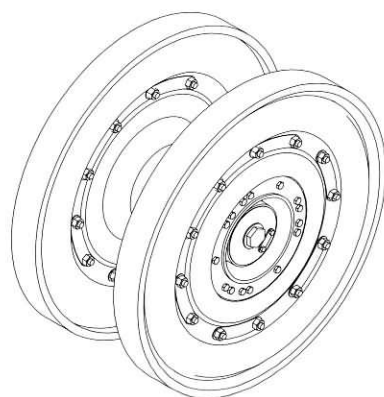
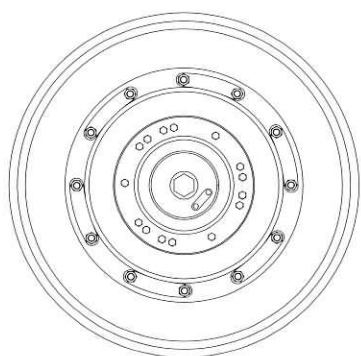
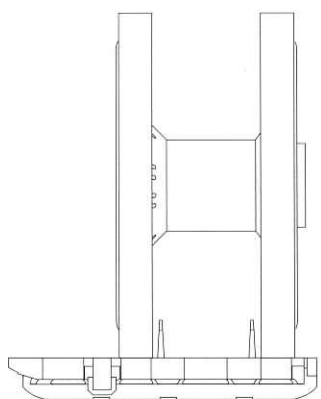

© M. Suliga
2001

Widoki perspektywiczne
Perspective views

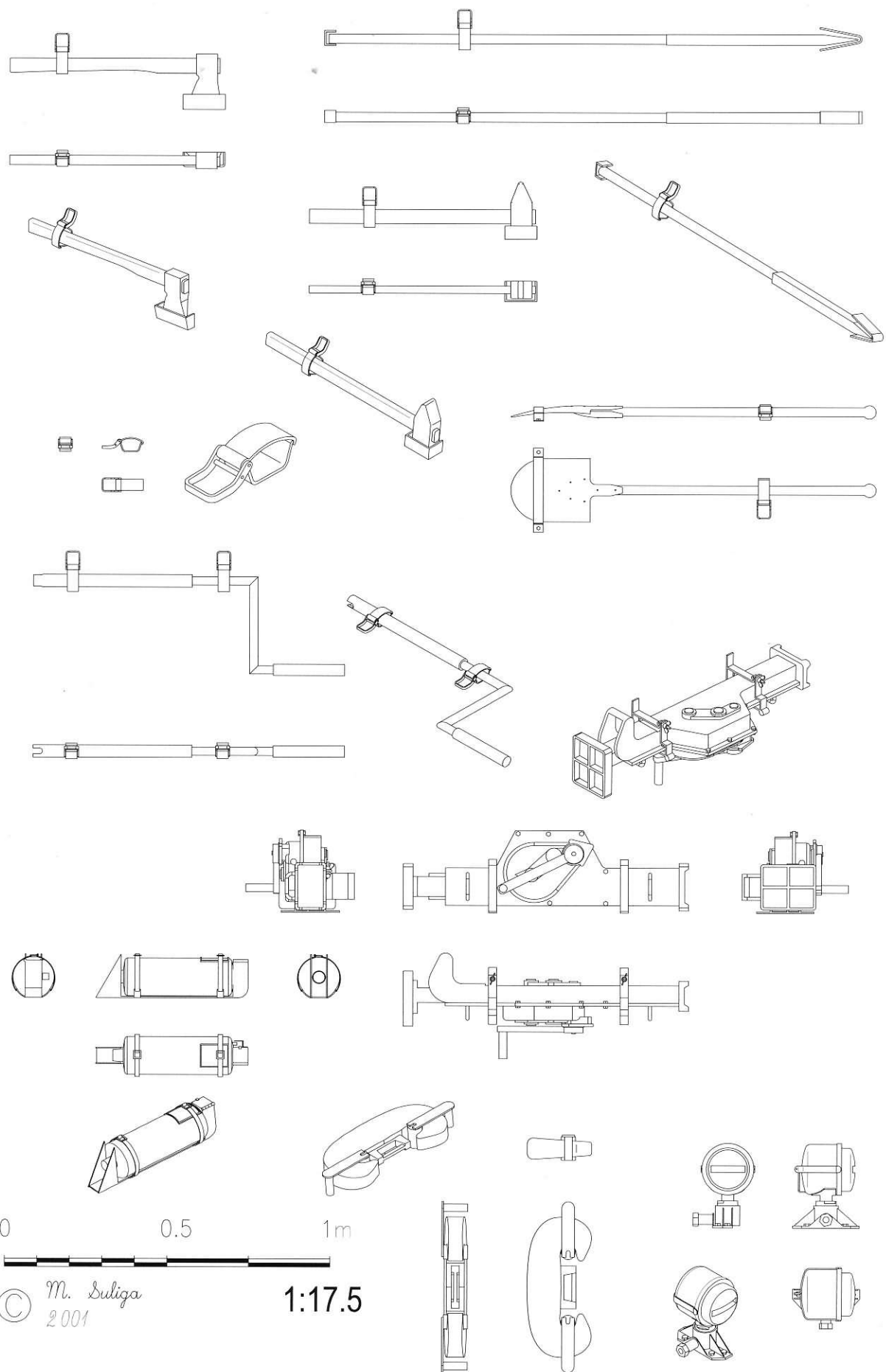
0 0.5 1m

© M. Suliga
2001

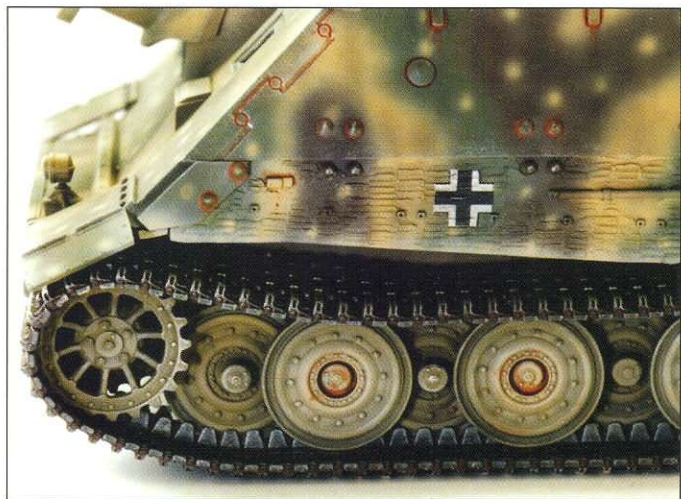
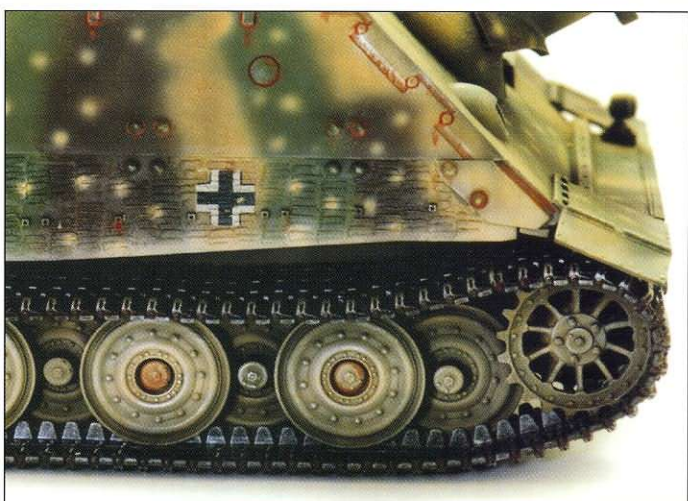
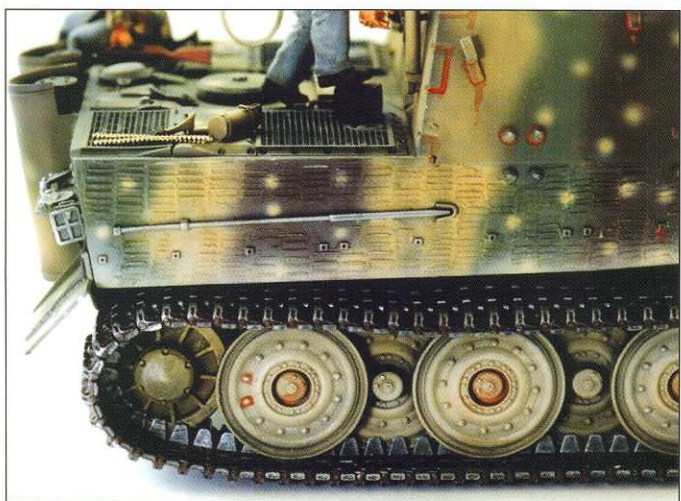
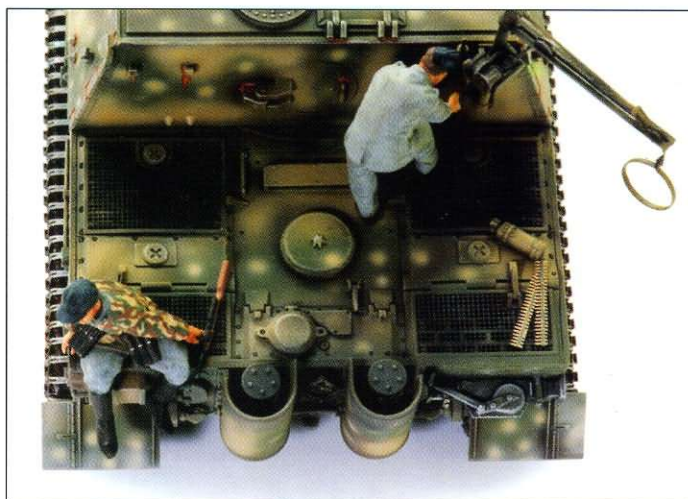
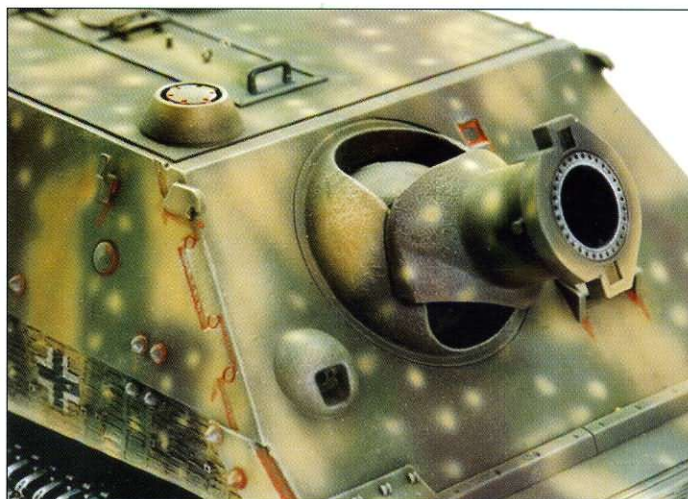
1:17.5

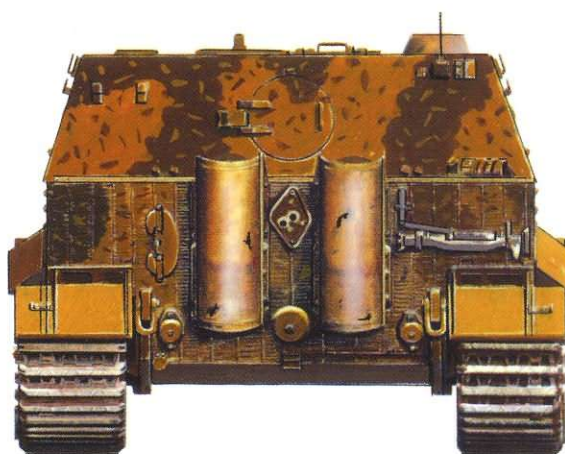
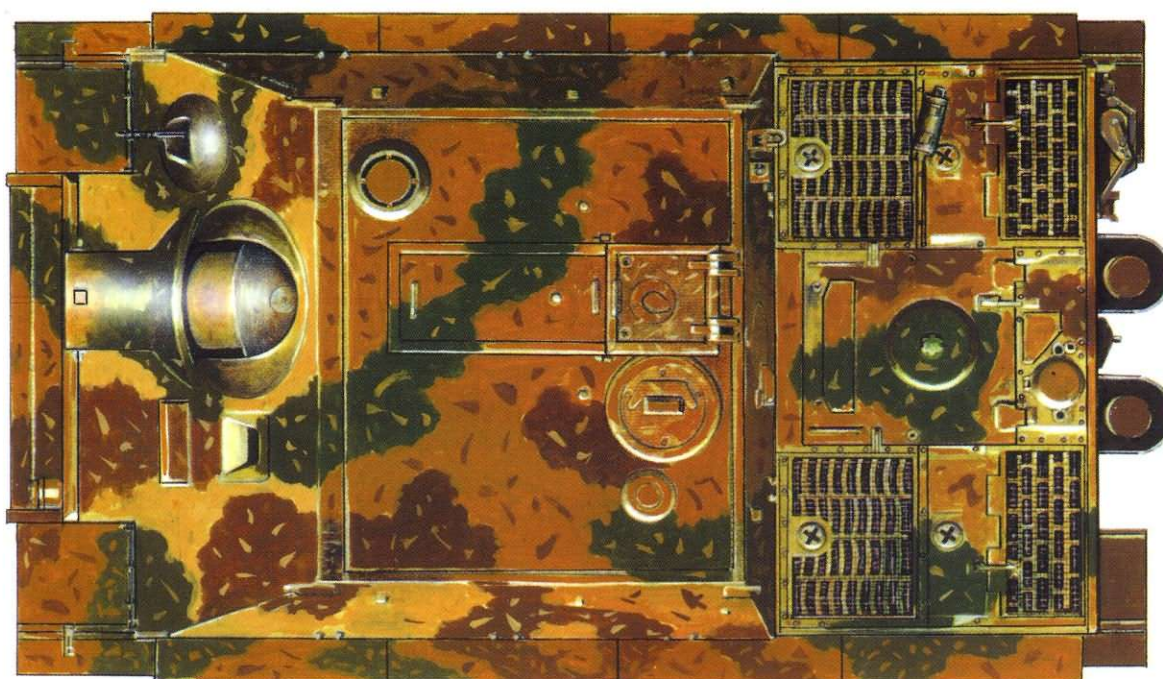
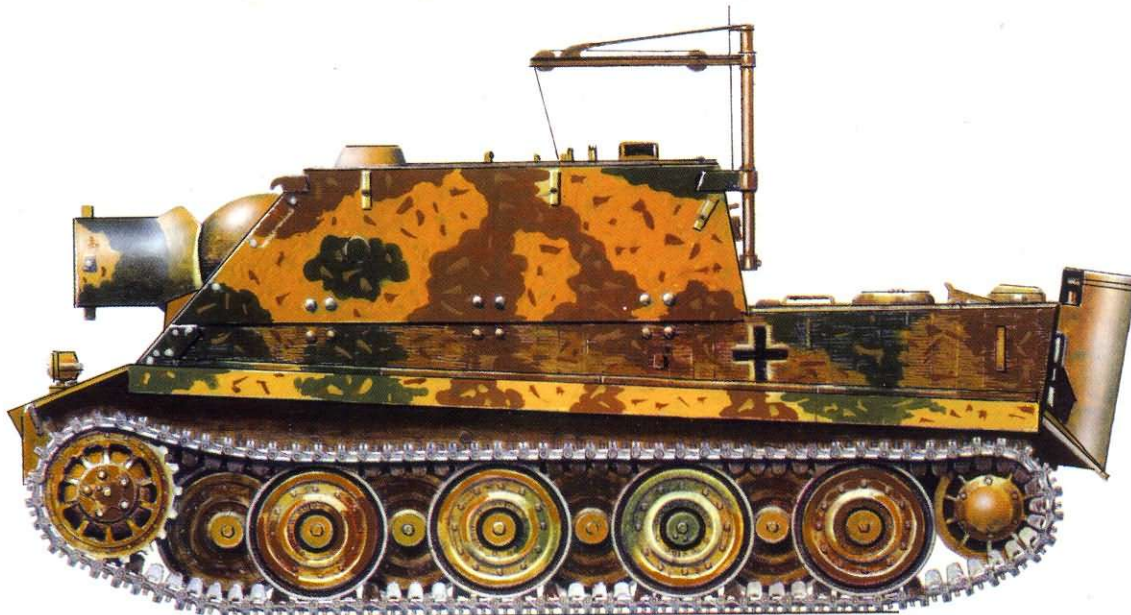
Detale podwozia
Details of the chassis

STURMTIGER

Detale-narzędzia
Details of tools

Sturmtiger 1002 Kompania, styczeń 1945 r.

Sturmtiger of 1002 Panzer Sturmmörser Kompanie, January 1945.

ISBN 83-914824-4-8

FOTOSNAJPER ■ **PHOTOSNIPER**